

บทที่ 2

ประวัติความเป็นมา และลักษณะทั่วไปของบ่อนการพนัน

2.1 ความหมายของบ่อนการพนัน

ก่อนที่จะศึกษาถึงประวัติความเป็นมาและลักษณะของบ่อนการพนัน ควรเริ่มทำความเข้าใจความหมายของบ่อนการพนัน คำว่าบ่อนการพนัน หรือกาสิโน (casino) หรือบ่อนกาสิโน เป็นคำที่คนส่วนใหญ่ใช้เรียกและเข้าใจกันโดยทั่วไปว่า หมายถึง สถานที่ที่ใช้ในการเล่นพนัน ซึ่งตามพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ.2478 รวมทั้งบทบัญญัติกฎหมายที่เกี่ยวข้อง มิได้ให้คำจำกัดความของคำว่า "บ่อนการพนัน" ไว้โดยชัดแจ้ง และได้มีการแบ่งประเภทของการพนันไว้ดังเช่นกฎหมายในต่างประเทศส่วนใหญ่ แต่ได้มีการกล่าวถึงบ่อนการพนันหรือสถานกาสิโนไว้ในมาตรา 4 พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยเงื่อนไขการพนัน ตามมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ.2478 (ฉบับที่ 2) ดังนี้

มาตรา 4 พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยเงื่อนไขการพนัน

"การพนันอันระบุไว้ในบัญชี ก. ท้ายพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2478 หรือการเล่นซึ่งมีลักษณะคล้ายกันนั้น จะจัดให้มีการเล่นหรือเข้าพนันได้ ณ สถานกาสิโนของรัฐบาล ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังจัดตั้งขึ้น"

มาตรา 4 พระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ.2478

"มาตรา 4 ห้ามมิให้อนุญาตจัดให้มี หรือ เล่น หรือเข้าพนันในการเล่นอันระบุไว้ในบัญชี ก. ท้ายพระราชบัญญัตินี้ หรือ การเล่นซึ่งมีลักษณะคล้ายกัน หรือการเล่นอันร้ายแรงอื่นใด ซึ่งรัฐมนตรีเจ้าหน้าทีออกกฎกระทรวงระบุเพิ่มเติมห้ามไว้ แต่เมื่อรัฐบาลพิจารณาเห็นว่า ณ สถานที่ใดสมควรจะอนุญาตภายใต้บังคับเงื่อนไขใด ๆ ให้มีการเล่นชนิดใด ก็อนุญาตได้โดยออกพระราชกฤษฎีกา..."

นอกจากนี้ มีการให้คำจำกัดความของบ่อนการพนันที่ปรากฏตามที่ต่างๆโดยสังเขป ดังนี้

สถานกาสิโน หมายถึง โรง ปอน หรือสถานที่ที่เปิดโอกาสให้บุคคลใดที่ประสงค์ จะเล่นการพนัน สามารถเข้าไปเล่นการพนันได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย¹

ปอน² หมายถึง ที่ชุมนุมเพื่อเล่นการพนัน

ปอนเปี้ย³ หมายถึง แหล่งเล่นการพนัน

ปอน⁴ หมายถึง ห้องใหญ่หรืออาคารสำหรับเล่นการพนัน

ดังนั้น สรุปได้ว่าความหมายของคำว่าปอนการพนันหรือกาสิโน : หมายถึง สถานที่ใดๆ ซึ่งจัดตั้งขึ้นหรือสร้างขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นสถานที่ในการเล่น การพนัน ไม่ว่าจะสถานที่ตั้งกส่วนนั้นจะมีลักษณะเป็นประการใดก็ตาม เช่น อาจเป็นอาคาร บ้าน เรือน กระโจม ห้องใดๆ เช่น ห้องในอาคาร ห้องบนเรือ เป็นต้น

2.2 ประวัติความเป็นมาของปอนการพนัน

การพนันเป็นกิจกรรมของมนุษย์ที่น่าหลงใหลและเต็มไปด้วยมนต์เสน่ห์ หาก พิจารณาอย่างผิวเผิน จะเห็นได้ว่าการพนันไม่มีคุณค่าในการพัฒนาด้านชีววิทยาใดๆ ในการ ให้สายพันธุ์มนุษย์มีความดำรงอยู่รอด ทั้งการพนันไม่ใช่ความต้องการทางด้านพื้นฐานทาง ชีววิทยา การพนันถือได้ว่าเป็นพฤติกรรมทางด้านความเสี่ยง และเป็นพฤติกรรมที่มี รากฐานทางวัฒนธรรม จากการศึกษาหลักฐานทางโบราณคดีและทางประวัติศาสตร์พบว่า การพนันปรากฏอยู่ในทุกอารยธรรม ในทุกชนชั้นและทุกสังคม

จากการศึกษาของนักมนุษยวิทยาพบว่า การพนันหลายชนิดที่นิยมเล่นกันใน ปัจจุบันก็คือ การพนันที่มนุษย์ยุคดึกดำบรรพ์เคยเล่นกันมาแล้วในอดีต จนมีคำกล่าวกันว่า

¹ ชาญตณิศ ก. สุริยะมณี, "การจัดตั้งบ่อนกาสิโนในประเทศไทย : แนวโน้มและผลกระทบ" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต สาขาอาชญวิทยาและงานยุติธรรม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย มหิดล, 2524), หน้า 8.

² พจนานุกรมฉบับเฉลิมพระเกียรติ พุทธศักราช 2530 (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช, 2534), หน้า 297.

³ เรื่องเดียวกัน

⁴ The Oxford English Reference Dictionary (London : Oxford University Press, 1995c), p.226.

การพนันเป็นมรดกของมวลมนุษยชาติ⁵ จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ไม่พบว่าการพนันเกิดขึ้นเมื่อไร แต่เกิดขึ้นก่อนคริสต์ศักราชหลายศตวรรษ มีหลักฐานปรากฏอยู่ในหลายวัฒนธรรม เช่น อารยธรรมจีน กรีก โรมัน อินเดีย หรือบาบิโลน สืบทอดมาตามยุคสมัย และได้แพร่หลายในประเทศต่างๆทั่วโลก

บางครั้งจะพบว่าการเล่นการพนัน เป็นกิจกรรมอันเป็นที่นิยมและยอมรับของประชาชนโดยทั่วไป แต่ในขณะที่เดียวกันประชาชนจำนวนมากมีความเห็นตรงกันข้ามว่าการพนันเป็นเรื่องที่ต้องถูกตำหนิ ถูกดูถูก และต้องถูกปราบปรามเสมือนเป็นโทษทางสังคม จากผลสะท้อนดังกล่าวนี้ ก่อให้เกิดความกดดันกับผู้นำทางการเมืองในหลายประเทศ ในการนำเรื่องการต่อต้านการพนันเข้าสู่สภา เพื่อมุ่งที่จะจำกัดการเล่นการพนันหรือนำการเล่นพนันเข้าสู่ระบบที่ถูกต้อง

2.2.1 บ่อนการพนันในต่างประเทศ

ในยุโรปมีหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับบ่อนการพนัน ปรากฏเด่นชัดในประเทศเยอรมันและฝรั่งเศส รวมทั้งประเทศอังกฤษ ต่อมาประมาณคริสต์ศตวรรษที่ 18 ประเทศอังกฤษได้บัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับการพนันขึ้น เพื่อควบคุมการเล่นการพนันของประชาชน เนื่องจากผู้ปกครองของประเทศอังกฤษในสมัยนั้น มีความเห็นว่าการพนันเป็นสิ่งที่ชั่วร้าย และสังคมอาจได้รับผลกระทบในทางที่เสียหายจากการเล่นการพนันของประชาชน จึงได้ออกกฎหมายมาเพื่อควบคุม ส่วนประเทศต่างๆในยุโรปก็ได้มีการบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับการพนันในประเทศของตนขึ้นเช่นเดียวกับประเทศอังกฤษ⁶ แต่ในสมัยต่อมาแนวความคิดในการเข้มงวดในการควบคุมการพนันของประเทศต่างๆในยุโรป ได้ผ่อนคลายลงไปตามวิวัฒนาการของสังคม จนกระทั่งมีการอนุญาตให้เล่นการพนันตามสถานกาสิโนต่างๆ ซึ่งมีที่มาดังนี้

ในช่วงศตวรรษที่ 19 สถานกาสิโนในยุโรป⁷ คือ สถานบันเทิงที่จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์สำหรับการเดินร่ำและแสดงดนตรี ต่อมาได้มีการพัฒนากลายเป็นแหล่ง

⁵ อธิคม อินทภูติ, "กฎหมายเกี่ยวกับการพนันในประเทศไทย," วารสารนิติศาสตร์ ปีที่ 12 ฉบับที่ 2 (เมษายน 2524) : 119.

⁶ ชุมพล โลหะชาละ, "คำบรรยายเรื่องการพนันต่างๆที่ขึ้นสู่ศาล," วารสารตุลาการ 21 (กรกฎาคม - สิงหาคม 2517) : 4.

⁷ "กาสิโน," โฟโตกราฟฟิค ปีที่ 14 14 (ตุลาคม-พฤศจิกายน 2540) : 18-20.

เล่นเกมพนัน สถานกาสิโนที่มีชื่อเสียงในยุคนั้นคือ สถานกาสิโนที่มอนติคาร์โล ในประเทศโมนาโก ก่อตั้งขึ้นในปี ค.ศ. 1861 และเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญของผู้ปกครองรัฐโมนาโกในสมัยนั้น ภายหลังประเทศต่างๆ ในยุโรป ได้จัดตั้งสถานกาสิโนที่ดำเนินการอย่างถูกต้องตามกฎหมาย ดังเช่นสถานกาสิโนที่มอนติคาร์โล เช่น ที่เมืองบาเดน บาเดน และเมืองบาดชอมบวร์กในเยอรมันนี ส่วนในประเทศฝรั่งเศสมีสถานกาสิโนที่เมืองคานส์ เมืองนีซ ต่อมารูปแบบของสถานกาสิโนก็แพร่หลายไปยังทวีปอื่นๆ จากอเมริกามาจนถึงเอเชีย

ในประเทศสหรัฐอเมริกา มีการลักลอบเปิดสถานกาสิโนผิดกฎหมายที่เมืองซาราโตก้า สปริงส์ (Saratoga Spring) ในรัฐนิวยอร์ก (New York) และที่เมืองเวสต์ บาเดน (West Baden) ในรัฐอินดีแอนา จนกระทั่งประมาณต้นศตวรรษที่ 20 จึงได้มีการอนุญาตให้เปิดสถานกาสิโนเป็นธุรกิจที่ถูกต้องตามกฎหมาย ในการเปิดกาสิโนในบางเมือง เช่น ในเมืองแอตแลนติก ซิตี้ ในรัฐนิวเจอร์ซีย์นั้น รัฐได้มีการจัดให้ประชาชนในรัฐออกเสียงลงประชามติว่าจะมีการยอมรับให้มีกาสิโนหรือไม่ ซึ่งเสียงส่วนใหญ่ของประชาชนเห็นด้วยเนื่องจากมีความหวังว่า รายได้จากสถานกาสิโนจะสามารถกอบกู้ฐานะทางเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวของรัฐได้ ซึ่งในช่วงปี ค.ศ. 1976 อยู่ในสภาพที่ตกต่ำ ให้กลายเป็นแหล่งดึงดูดนักท่องเที่ยวระดับโลก และเพื่อนำรายได้จากสถานกาสิโนมาใช้เป็นสวัสดิการทางสังคม โดยรัฐได้กำหนดให้เก็บภาษีรายได้จากกาสิโนทุกแห่งในอัตราร้อยละ 8

ตามพระราชบัญญัติควบคุมบ่อนการพนัน (Casino Control Act) ผู้ที่จะดำเนินธุรกิจกาสิโนจะต้องถูกตรวจสอบประวัติจากคณะกรรมการควบคุมกาสิโน (Casino Control Commission) อย่างเคร่งครัด ทั้งนี้ เพื่อตรวจสอบให้แน่ชัดว่า ผู้ขออนุญาตไม่มีส่วนเกี่ยวข้อง หรือไม่มีประวัติอาชญากรรม หรือไม่มีสายใยเชื่อมโยงกับองค์กรอาชญากรรม นอกจากนี้ผู้ประกอบการกาสิโนจะต้องไม่ดำเนินกิจกรรมทางการเมือง หรือมีความสัมพันธ์กับนักการเมืองโดยตรง ยิ่งไปกว่านั้นทางการพยายามหาทางควบคุมการดำเนินการของกาสิโน โดยกองดำเนินการควบคุมการพนัน (Division Gambling Enforcement) ซึ่งจะทำหน้าที่ตรวจสอบดูแลการจ้างงาน และการเลื่อนตำแหน่งของพนักงานทุกระดับในกาสิโน นอกจากนี้การควบคุมส่วนการจัดวางสล๊อตแมชชีน ก็ต้องเป็นไปตามกฎข้อบังคับของกระทรวงนิติการและความปลอดภัยสาธารณะ (Department of Law and Public Safety) อีกด้วย

ในช่วงระยะเวลาเพียงไม่นาน ธุรกิจกาสิโนก็กลายเป็นธุรกิจหารายได้จำนวนมากศาล และทำให้เมืองกลางทะเลทรายอย่างลาสเวกัส กลายเป็นเมืองที่มีอัตราการ

เจริญเติบโตสูงสุดในสหรัฐอเมริกา และทำรายได้ปีละกว่า 30,000,000,000 เหรียญสหรัฐ โดยในช่วงตั้งแต่ ค.ศ.1970-1980 มีนักท่องเที่ยวและนักพนันเดินทางไปลาสเวกัสถึง 11,000,000 คน เพิ่มจากช่วงที่ไม่มีสถานกาสิโนถึงร้อยละ 273 รายได้รวมจากสถานกาสิโนในประเทศสหรัฐอเมริกา เป็นเงินประมาณ 16,000,000,000 เหรียญสหรัฐ ซึ่งนับว่าเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญของสหรัฐอเมริกา

สำหรับประเทศอังกฤษ มีการเปิดสถานกาสิโนที่ถูกต้องตามกฎหมายในปี ค.ศ. 1960 โดยสถานกาสิโนส่วนใหญ่ ตั้งอยู่ที่เมืองลอนดอน (London) ซึ่งในปัจจุบันมีประมาณ 120 แห่ง รูปแบบของสถานกาสิโนดังกล่าวข้างต้นได้แพร่หลายไปยังประเทศต่างๆ ทั้งในทวีปยุโรปและในทวีปอื่น เช่น ในทวีปอเมริกาใต้

ประเทศอูรุกวัยได้ว่าจ้างให้บริษัทของโรงแรมฮิลตัน ในประเทศสหรัฐอเมริกา สร้างสถานกาสิโนที่ใหญ่ที่สุด คือ เมก้ากาสิโน (Megacasino) ขึ้นที่เมือง ซาโลนิโก้ แม้นแต่ประเทศรัสเซีย ซึ่งเป็นต้นแบบของการปกครองลัทธิคอมมิวนิสต์ ซึ่งมีความคิดต่อต้านการอนุญาตให้มีสถานกาสิโนโดยถูกต้องตามกฎหมาย ในปัจจุบันก็มีการอนุญาตให้มีสถานกาสิโนเปิดดำเนินการอย่างถูกต้องตามกฎหมาย กระจายอยู่ทั่วประเทศถึง 200 กว่าแห่ง ซึ่งถือเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญของรัสเซีย

รูปแบบของสถานกาสิโนที่กล่าวไปแล้วข้างต้น เป็นรูปแบบของกิจกรรมการพนันที่กำเนิดขึ้นในทวีปยุโรป สำหรับการเล่นการพนันดั้งเดิมของเอเชียที่มีมาตั้งแต่สมัยโบราณ ส่วนใหญ่มาจากอารยธรรมของประเทศจีนและอินเดีย ซึ่งมีที่มาดังนี้

ในประเทศจีนนั้นปรากฏหลักฐานทางอารยธรรม ที่เกี่ยวกับการพนันและการเสี่ยงทายต่างๆ มาตั้งแต่สมัยโบราณ ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับการเสี่ยงทายตามพิธีกรรมทางศาสนาของนักบวชลัทธิต่างๆ อันมีที่มาดังนี้⁸ ในพงศาวดารจีนสมัยราชวงศ์ซันปกครองประเทศ ในสมัยของพระเจ้าสุ้นชองเต้ที่ 7 ครองราชย์ เมื่อประมาณปี พ.ศ.669 ถึง พ.ศ.688 มีขุนนางจีนผู้หนึ่งคิดวิธีการเล่นพนันชนิดหนึ่งขึ้น เรียกว่า "อิจี้" แปลว่า กระเปาะ ซึ่งเป็นที่มาของการเล่นก๊วในปัจจุบันนี้ ส่วนวิธีการเล่นไปหรือที่ชาวจีนเรียกกันว่า "ป้อ" นั้น ได้เกิดขึ้นหลังจากการเล่นก๊วเป็นเวลานาน คือ เกิดขึ้นเมื่อประมาณ พ.ศ.2100 สมัยปลายราชวงศ์

⁸ สมเด็จพระบรมวงศ์เธอกรมพระยาศางราชานุภาพ, ประชุมพงศาวดาร ภาคที่ 17 (พระนคร : โรงพิมพ์ธนาคารออมสิน, 2504), หน้า 1-3.

ได้เหมงหรือช่วงต้นราชวงศ์ใต้เซงปกครองประเทศจีน ส่วนที่มาของ “หวย” นั้น เกิดขึ้นในสมัยพระเจ้าเตากวางที่ 6 แห่งราชวงศ์ใต้เซง เมื่อประมาณ พ.ศ.2364 ชาวจีนเรียกหวยว่า “ฮวยหวย” การพนันดังที่ได้กล่าวมานี้ได้แพร่หลายสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน นอกจากนี้ยังมีการพนันอื่นอีกหลายชนิดที่มีต้นกำเนิดมาจากประเทศจีน เฉพาะที่มีระบุในบัญชีท้ายพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ.2478 ได้แก่ จัปยี้ก หวย ไปปิ่น ไปกำ ไปถั่ว ถั่วหรือกำถั่วสี่เหลงลัก น้ำเต้าทุกประเภท เป็นต้น

การพนันของชาวจีนได้แพร่หลายไปทั่วโลก เนื่องจากการเดินทางไปติดต่อค้าขายและอพยพถิ่นฐานของชาวจีนตามประเทศต่างๆ ซึ่งชาวจีนได้นำวัฒนธรรมของตนเผยแพร่ไปยังชุมชนหรือถิ่นฐานที่ตนเข้าตั้งหลักแหล่ง และได้นำเอาวิธีการเล่นการพนันชนิดต่างๆ ไปเผยแพร่ด้วย

อีกอารยธรรมหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อแนวความคิด รูปแบบ และวิธีการเล่นการพนันสังคมไทย คือ อารยธรรมอินเดีย จากประวัติศาสตร์ของอินเดีย มีหลักฐานเกี่ยวกับการพนันปรากฏครั้งแรกประมาณศตวรรษที่ 25 ก่อนคริสตกักราช โดยมีบันทึกในคัมภีร์ฤคเวท ซึ่งถือเป็นคัมภีร์เก่าแก่ที่สุดของอินเดีย⁹ ในคัมภีร์ดังกล่าวมีบทสวดกล่าวถึงการคร่ำครวญถึงความสูญเสียทุกสิ่งทุกอย่างของนักการพนันผู้หนึ่ง เช่น การสูญเสียทรัพย์สินเงินทองทั้งที่เป็นสังหาริมทรัพย์และอสังหาริมทรัพย์ การสูญเสียญาติมิตร บุตร ภรรยา และคนในสังคมรังเกียจเหยียดหยาม

ต่อมาประมาณศตวรรษที่ 5 ก่อนคริสตกักราช ได้มีการแต่งคัมภีร์มหาภารตะซึ่งได้บันทึกเหตุการณ์ในยุคสมัยนั้นเป็นพงศาวดาร มีการกล่าวถึงพระยูธิษฐิระกษัตริย์ที่ครองแคว้นในอินเดียในสมัยนั้นเป็นผู้พ่ายแพ้การพนันต่อพระวงศ์ของกษัตริย์ต่างแคว้น และได้สูญเสียทรัพย์สิน พระอนุชาทั้งสี่พระองค์และพระชายา จนกระทั่งเป็นชนวนของสงครามครั้งสำคัญในประวัติศาสตร์ คือ มหาภารตะยุทธ

⁹ รัตน์ สนแก้ว, “การศึกษาเชิงวิเคราะห์เรื่องการพนันในวรรณคดีสันสกฤตและวรรณคดีบาลี” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาอักษรศาสตร์ สาขาภาษาตะวันออก บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530), หน้า 1-3.

ในคัมภีร์วรรณศาสตร์ต่าง ๆ ซึ่งแต่งประมาณก่อนคริสต์ศักราช 200-500 ปี มีการกล่าวถึง กฎเกณฑ์ของการเล่นการพนัน บทลงโทษนักการพนันผู้ทุจริต การปรับโทษ การเก็บภาษีและรายได้ของผู้เกี่ยวข้องกับการเล่นพนัน

ในคัมภีร์อรรถศาสตร์ของเกาฏิลยะ ซึ่งแต่งประมาณ ค.ศ. 600 มีการกล่าวถึง กฎเกณฑ์ของการเล่นการพนันไว้หลายประการเช่นกัน เช่น กฎเกณฑ์เกี่ยวกับรายได้ของ นายบ่อน การปรับโทษ และราคาค่าปรับ เป็นต้น

ในทศกมุทจาริตของทัณฑิน (ประมาณ ค.ศ. 700) มีการพรรณนาถึงบรรยากาศ ภายในบ่อนการพนัน ว่ามีการทะเลาะวิวาท การขู่กรรโชก การด่าทอด้วยถ้อยคำหยาบคาย และการใช้เล่ห์เหลี่ยมกลโกง และการใช้เล่ห์เหลี่ยมในการโยนลูกเต๋า

ในวรรณคดีนิทานกตาสรีดสาคร มีการกล่าวถึงเรื่องราวของการพนันเช่นกัน แต่ไม่มีรายละเอียดเกี่ยวกับอุปกรณ์และวิธีการเล่นอื่นๆ ส่วนใหญ่จะกล่าวเล่าเรื่องชีวิตประวัติ ของนักการพนันแต่ละคนว่ามีความเป็นมาอย่างไร สาเหตุของการเป็นนักพนัน เป็นต้น เรื่องราวเหล่านั้นได้สะท้อนให้เห็นปรัชญาของนักการพนันหลายประการ อันเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมของสังคมในสมัยนั้น

ส่วนในพระไตรปิฎกบาลี มีการกล่าวถึงการพนันเพียงเล็กน้อย คือ กล่าวถึง ชื่อของการเล่นประเภทต่างๆ เช่น สกา แล้วเดือนสติพระภิกษุว่า ไม่ควรประมาทใช้เวลา มัวเมาในการเล่นการพนันเหล่านั้น

เรื่องราวที่เกี่ยวกับการพนันที่กล่าวไว้ดังกล่าวข้างต้น สะท้อนให้เห็นถึงประเพณี ความเชื่อ แนวความคิดและวิธีการเล่นการพนันในยุคสมัยดังกล่าวของชาวอินเดีย ตั้งแต่สมัย ประมาณศตวรรษที่ 25 ก่อนคริสตศตวรรษจนถึงคริสตศตวรรษที่ 11 และได้สืบทอด จนกระทั่งสมัยปัจจุบัน และอารยธรรมดังกล่าวของอินเดีย ได้แพร่ไปสู่ประเทศต่างๆ โดยเฉพาะในทวีปเอเชีย รวมถึงประเทศไทยที่รับเอารูปแบบการปกครอง ศาสนา ความคิด ความเชื่อของชาวอินเดียมาตั้งแต่สมัยโบราณ ที่เห็นได้ชัดก็ตั้งแต่สมัยอยุธยา ประเทศไทยมีการปกครองในระบบสมบูรณาญาสิทธิราช โดยมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ซึ่งมาจาก อารยธรรมอินเดียนั่นเอง

2.2.2 ป่อนการพนันในประเทศไทย

การเล่นการพนันในประเทศไทยนั้น ได้รับอิทธิพลมาจากทั้งประเทศอินเดียและจีน โดยทางอินเดียอาจติดมากับคัมภีร์ทางศาสนาหรือชาดก เช่น มีบางตอนกล่าวถึงการเล่นสกาเดิมพันเอาเมืองกันของเจ้าเมืองในชมพูทวีป ส่วนทางจีนน่าจะมีอิทธิพลมากกว่าทางอินเดีย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพนันประเภท ถั่ว ไป และห่วยเป็นของจีน เมื่อจีนติดต่อกับไทย การพนันเหล่านี้ได้ติดมาด้วย โดยหลักฐานทางประวัติศาสตร์ การพนัน 3 ชนิดนี้น่าจะเข้ามาในสมัยสุโขทัย เนื่องจากมีการติดต่อการค้าและแลกเปลี่ยนเทคโนโลยีต่าง ๆ ด้านเครื่องปั้นดินเผา "สังคโลก" มีหลักฐานทางประวัติศาสตร์ว่า ประมาณ พ.ศ.1450 มีการเล่นการพนันที่เรียกว่า "กำถั่ว" แล้ว และประมาณ พ.ศ. 2100 ในแผ่นดินสมเด็จพระมหาจักรพรรดิ สมัยอยุธยามีการเล่นการพนันที่เรียกว่า "ไป" อีกด้วย¹⁰

การเล่นการพนันแบบไทย ไม่พบหลักฐานที่แน่นอนว่าเป็นอะไร อาจเป็นการเล่นการพนันโดยใช้สัตว์เป็นเครื่องมือ เช่น การตีไก่ การกัดปลากัดและการชนวัว มีหลักฐานปรากฏในจดหมายเหตุของ ซิมอง เดอ ลาลูแบร์ เอกอัครราชทูตฝรั่งเศส สมัยพระเจ้าหลุยส์ที่ 14 เข้ามาเจริญสัมพันธไมตรีในสมัยสมเด็จพระนารายณ์ ในปี พ.ศ. 2230 โดยลาลูแบร์ ได้บันทึกไว้ว่า คนไทยนิยมเล่นการพนันกันมากถึงกับเสียหมดเนื้อหมดตัวทีเดียว ความตอนหนึ่ง "ชาวสยามรักเล่นการพนันกันเหลือเกิน จนกระทั่งฉิบหายขายตนเองหรือไม่ก็ขายบุตรธิดาของตน (ให้ตกไปเป็นทาส) ด้วยในประเทศนี้ ถ้าถูกหนี้คนใดไม่มีเงินทองหรือข้าวของดีราคาให้เจ้าหนี้แล้ว ก็ขายลูกเต้าของตนเพื่อชำระหนี้สินไปได้ และยังไม่พอกับหนี้สินที่ตนทำไว้ ตัวเองก็ตกเป็นทาสไปด้วยอีกคน คนไทยนิยมการชนไก่มาก แม้พระเจ้าแผ่นดินจะทรงห้ามและปรับโทษเอากับผู้ฝ่าฝืน เมื่อมีการชนไก่ ณ ที่ใด ผู้ชนจะรีบไปดูกันแน่นขนัด พนันขันต่อ ทุกคนมีส่วนร่วมในการชนไก่ด้วย และก็มีมักจะลงท้ายด้วยการทะเลาะวิวาทกัน กระทั่งว่าเมื่อเสร็จการชนไก่แล้ว ยังมีการชกกันเป็นขวัญตาอีกด้วย การชนควายและชนช้างยิ่งสนุกใหญ่ แต่หาดูได้ยาก"

ในประวัติศาสตร์สมัยพระมหาจักรพรรดิ เมื่อครั้งตอนที่ไทยตกเป็นเมืองขึ้นของเมียนมาร์ในห้วงเวลาหนึ่งนั้น สมเด็จพระนเรศวรทรงทำดีไต่กับพระมหาอุปราช ไก่ของสมเด็จพระนเรศวรชนะ และมีการเยาะเย้ยกันว่า "ไก่เฉลย" ถึงกับมีการทำพนันเอาเมืองกัน

¹⁰ กิติกร มีทรัพย์, ความสุขจากการเล่นการพนัน ส่วนป้องกันปัญหาสุขภาพจิต สำนักพัฒนาวิชาการ กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข, หน้า 9-20.

ทีเดียว การพนันแบบไทยแท้ันเป็นที่นิยม จึงน่าจะเป็นการใช้สัตว์คู่กัน ตั้งแต่สัตว์เล็กๆ ตั้งแต่พวกจิ้งหรีดและปลากัด จนถึงสัตว์ใหญ่ เช่น วัว ควาย หรือช้าง แต่ที่นิยมกันมาก น่าจะเป็นชนไก่ โดยที่เจ้าของปอนจะหักเงินค่าบำรุงปอนอย่างน้อยร้อยละ 10 จากจำนวนเงินเดิมพัน¹¹

ในสมัยรัชกาลที่ 3 พ.ศ. 2390 มีการพนันจากจีนที่เข้ามาพร้อมกัน 3 ชนิด คือ ถั่ว โป และหอย โดยชาวไทยได้เรียกการเล่นถั่วโปว่า "เล่นเบี้ย" คือ เรียกตามเงินที่ใช้เล่น มีลักษณะเป็นหอยเล็กๆ ใช้แทนเหรียญ และเรียกสถานที่เล่นถั่วโปว่า "บ่อนเบี้ย"

มีการสันนิษฐานว่า บ่อนเบี้ยเกิดขึ้นในสมัยอยุธยาตอนปลาย อาจเป็นสมัย พระเพทราชา พระเจ้าเสือ หรือพระเจ้าท้ายสระ องค์ใดองค์หนึ่งในช่วงปี พ.ศ. 2231-2275 บ่อนเบี้ยเป็นสถานที่เล่นถั่วโปโดยได้รับอนุญาตจากรัฐบาล และรัฐก็เก็บภาษีจากการเล่นนี้ เรียกภาษานั้นว่า "อากร" รวมเรียกว่า "อากรบ่อนเบี้ย" เจ้าหน้าที่ผู้ได้รับสัมปทานจัดการ บ่อนเบี้ยให้รัฐเรียกว่า "นายอากรบ่อนเบี้ย" ซึ่งส่วนมากเป็นชาวจีน

สาเหตุที่มีการตั้งบ่อนเบี้ยนี้ เนื่องจากชาวจีนที่เข้ามาอยู่ในประเทศไทยสมัยนั้น นิยมการเล่นเบี้ยกันเป็นอย่างมาก โดยที่รัฐมิได้เข้ามาควบคุมการเล่นแต่อย่างใด จนเป็นผลให้คนไทยต้องการที่จะเล่นบ้าง รัฐจึงเห็นว่าควรจะมีการควบคุมบ่อนเบี้ย เนื่องจากไม่สามารถห้ามปรามไม่ให้เล่นโดยเด็ดขาดได้ เพราะมีการเล่นกันมาช้านานแล้ว รัฐจึงตั้งบ่อนเบี้ยขึ้นโดยกำหนดให้มีการเล่นเบี้ยได้เพียงบางพื้นที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริเวณที่มีชาวจีนอาศัยอยู่เป็นจำนวนมากเท่านั้น และรัฐกำหนดให้มีเจ้าหน้าที่ควบคุมดูแลให้ชาวจีนเล่นเบี้ยได้ตามประเพณีเท่านั้น โดยที่ห้ามคนไทยเข้าไปเล่น ผลจากการที่รัฐห้ามคนไทยเช่นนี้ จึงเกิดมีคนไทยลักลอบเล่นการพนันขึ้น รัฐจึงต้องอนุญาตให้ตั้งบ่อนสำหรับคนไทยขึ้น ดังนั้นจึงเกิดบ่อนเบี้ย 2 ประเภท คือ บ่อนเบี้ยจีนและบ่อนเบี้ยไทย

ในการจัดเก็บอากรบ่อนเบี้ยนั้น เดิมทีเก็บเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการรักษาบ่อน หรือให้เป็นค่าป่วยการหรือเงินเดือนให้แก่ผู้รักษาบ่อน มิได้มีความมุ่งหมายในการจัดเก็บเพื่อเป็นผลประโยชน์ให้แก่รัฐ วิธีการเก็บอากรบ่อนเบี้ยในสมัยนั้น นายบ่อนจะไม่เกี่ยวข้องกับการเล่น จะมีเฉพาะพวกนักเลงบ่อนผลัดกันเป็นเจ้าของ นายบ่อนจะคอยเก็บส่วนลดจาก

¹¹ ชูชัย ลินไชย, "การบริหารทรัพยากรแบบไทยๆ," วารสารยุทธโกษ ฉบับที่ 93 (มิถุนายน - กรกฎาคม 2528) :103.

ผู้ที่ได้เงินจากการพนัน ซึ่งเรียกว่า "การเก็บหัวเบี้ย" โดยธรรมเนียมการเก็บหัวเบี้ยนี้ได้มีการใช้กันจนกระทั่งสมัยรัตนโกสินทร์ ต่อมาเมื่อมีการเล่นโปเกิดขึ้น จึงเปลี่ยนให้นายบ่อนเป็นเจ้าของแต่เพียงผู้เดียว

ถึงแม้ว่ารัฐจะได้ภาษีจากโรงบ่อนเบี้ย คือ สถานที่เล่นการพนันมากเพียงใดก็ตาม แต่รัฐก็ไม่มียุทธศาสตร์ในการสนับสนุนให้คนไทยเล่นการพนันแต่อย่างใด ในสมัยสมเด็จพระนารายณ์ได้มีการบัญญัติกฎหมายห้ามเล่นการพนันขึ้น และในสมัยสมเด็จพระบรมโกศได้มีการห้ามข้าราชการเล่นการพนันมากจนเกินไป หากข้าราชการผู้ใดฝ่าฝืนต้องระวางโทษเพียน 90 ที และถอดยศลงเป็นไพร่

เมื่อสมัยที่มีการเริ่มตั้งบ่อนเบี้ย ได้ตั้งเฉพาะในเขตพระนครเท่านั้น ต่อมาเมื่อรัฐอนุญาตให้มีการตั้งบ่อนเบี้ยเพิ่มขึ้น จึงมีคนเล่นการพนันมากขึ้น ผู้ที่อยากรวยจึงขอให้มีการประมูลเพื่อตั้งบ่อนเบี้ยขึ้น โดยยินยอมแบ่งเงินหัวเบี้ยส่งกระทรวงพระคลังฯ ให้ตกเป็นผลประโยชน์ของรัฐ จากการประมูลเพื่อตั้งบ่อนเบี้ยในครั้งนั้น ส่งผลให้มีการตั้งบ่อนเบี้ยแพร่หลายออกไปถึงหัวเมืองที่ติดต่อกับเขตพระนคร เช่น เมืองนนทบุรีและเมืองธนบุรี เป็นต้น จึงก่อให้เกิดการจัดเก็บอากรบ่อนเบี้ยได้เพิ่มขึ้นมาก¹² ผู้ที่ผูกขาดการเล่นพนันในบ่อนเรียกว่า "ขุนพัฒน์"

วิธีการจัดการบ่อนเบี้ย ได้แบ่งออกเป็น 2 ประเภท

1. บ่อนหลวงเป็นบ่อนที่เจ้าพนักงานบ่อนเบี้ย เก็บค่าไรถวายแก่หลวง
2. บ่อนผูกขาด เป็นบ่อนที่มีผู้รับเหมาไปตั้งบ่อนเบี้ยขึ้นใน 1 ตำบลหรือใน 1 เมือง โดยที่ตกลงว่าหากมีผู้เข้าเล่นการพนันเป็นจำนวนมากน้อยเท่าไร ก็จะส่งเงินเข้ากระทรวงพระคลังฯ เป็นรายปี โดยมีจำนวนกำหนดที่แน่นอน

การตั้งบ่อนเบี้ยนั้นมีปัญหาหนึ่ง ซึ่งได้เกิดขึ้นตั้งแต่สมัยอยุธยา กล่าวคือ ประเพณีการเล่นเบี้ยของชาวจีนนั้น มีวิธีการตีราคาเพื่อใช้หนี้การพนัน แต่เมื่อมีคนไทยเข้าไปเล่นพนันด้วยจึงต้องใช้หนี้กันด้วยเงินสด ปรากฏว่าเมื่อคนไทยเสียพนันแล้วไม่มีเงินที่จะเล่นต่อ นายบ่อนเกรงว่าบ่อนจะดำเนินการต่อไปไม่ได้ นายบ่อนจึงจัดหาเงินเพื่อทอรองทุน

¹² สมเด็จพระบรมวงศ์เธอกรมพระยาดำรงราชานุภาพ, ประชุมพงศาวดาร ภาคที่ 17, หน้า 10-

ให้กับนักพนันที่ต้องการเล่นต่อ ซึ่งการทดรองทุนนี้ ได้ก่อให้เกิดปัญหาการฉ้อโกงขึ้น ในสมัยสมเด็จพระเจ้าบรมโกษฐ์ จึงมีการออกกฎหมายกำหนดพิกัตอัตราเงินทดรองทุนให้กับนักพนันในปอนเบี้ย โดยให้นายปอนสำรวจเงินทดรองทุนตามจำนวนทรัพย์สินของนักพนัน จนกระทั่งในสมัยสมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรี ได้มีการประกาศห้ามนายปอนออกเงินทดรองทุนให้กับนักพนัน โดยให้พนันกันด้วยเงินสดเท่านั้น มิให้มีการติดค้างหนี้พนันกัน

ในสมัยกรุงธนบุรีไม่มีข้อห้ามคนไทยเล่นเบี้ย ในปี พ.ศ.2313 เมื่อสมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรียกทัพไปตีศึกเจ้าพระยาณรงค์ไชยสงครามได้แล้ว ทรงโปรดให้มีการรีนเริงในกองทัพต่างๆ และให้มีการเล่นพนันด้วย คือ ให้ฝิพายเล่นถั่วหน้าพระที่นั่ง กระดาน 50-100 ชั่ง สำหรับราษฎรทรงประทานอนุญาตให้เล่นเบี้ยโดยไม่เก็บอากร ตลอดสมัยสมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรีเต็มไปด้วยสงครามในการปราบปรามก๊กต่างๆ บรรดาผู้ที่ถูกเกณฑ์ไปออกรบล้วนเหน็ดเหนื่อยกับชีวิตสงครามที่ค่อนข้างยาวนาน จึงทรงหาทางบำรุงขวัญและทหารแม่ทัพนายกองทั้งหลาย โดยให้เล่นการพนันกันแต่พอสมควร กล่าวคือ ในวันนักขัตฤกษ์ต่างๆ วันตรุษไทย วันตรุษจีน วันขึ้นปีใหม่ หรือวันสงกรานต์ ทรงอนุญาตให้เป็นพิเศษ รวมทั้งทรงอนุญาตให้ราษฎรโดยทั่วไปเล่นการพนันได้ด้วย

จนกระทั่งในสมัยรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ 1 ไม่ทรงเห็นด้วยที่จะให้เล่นการพนันหรือเล่นเบี้ยกันแบบสมัยกรุงธนบุรี แต่ยังคงยอมให้มีปอนเบี้ยอยู่บ้าง โดยเก็บอากรบำรุงแผ่นดิน ถึงอย่างไรก็ตามทรงเคร่งครัดเรื่องการพนันและการดื่มสุรามากขึ้น โดยเฉพาะกับพวกข้าราชการ โดยทรงออกพระราชกำหนด เมื่อปี พ.ศ.2325 ห้ามข้าราชการเล่นปอนเบี้ยและเสพสุรา หากผู้ใดฝ่าฝืนต้องระวางโทษ ฆเียน 3 ยก (90 ที) และสักรูปถั่วประจานไว้ที่หน้าผากด้วย ส่วนเจ้าของปอนผู้อนุญาตให้ข้าราชการเข้าไปเล่นเบี้ย ระวางโทษฆเียน 1 ยก (30 ที) ด้วย¹³

พระราชกำหนดในปี พ.ศ.2325 นั้นอนุญาตให้นายปอนออกเงินทดรองทุนให้กับนักพนันได้ เนื่องจากทรงเห็นว่าการห้ามนายปอนมิให้ออกเงินทดรองทุนนั้นไม่เกิดประโยชน์ต่อรัฐแต่อย่างใด ส่งผลทำให้นายปอนทุจริตโหมและขาดรายได้บำรุงประเทศ เพราะนักพนันที่ยังนิยมเล่นการพนันก็ยังคงเล่นอยู่ มิได้เลิกร้างไปแต่อย่างใด เพียงแต่หาเงินทดรองทุนจากนายปอนไม่ได้ ดังนั้น นักพนันเหล่านี้จึงได้หาทางออกโดยการขายบุตร ภรรยาและทรัพย์สินสมบัติของตน เพื่อที่จะนำเงินไปเล่นการพนัน ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาตามมาเพิ่มขึ้นกว่าเดิม

¹³ เรื่องเดียวกัน, หน้า 13 - 18.

นอกจากนี้ในสมัยรัชกาลที่ 1 นี้ ได้มีการออกพระราชบัญญัติใน พ.ศ.2333 ห้ามมิให้ผู้ใดเล่นการพนันชนไก่ และพระราชบัญญัติใน พ.ศ.2337 ห้ามมิให้ผู้ใดเล่นการพนันเด็ดปลี ทางห้วงและกอบข้าวสาร

รัชกาลที่ 1 ทรงไม่พอพระราชหฤทัยในการที่จะทรงอุดหนุนให้มีการเล่นเบี้ยเหมือนในสมัยกรุงธนบุรี แต่ที่ยังคงให้มีปอนเบี้ยเนื่องจากทรงเห็นว่าเงินอากรปอนเบี้ยเป็นผลประโยชน์แก่ประเทศเป็นอันมาก หากให้มีการเลิกปอนเบี้ยเสียทีเดียว ก็จะทำให้ขาดเงินบำรุงประเทศเป็นจำนวนมาก

ในสมัยรัชกาลที่ 2 รัฐบาลเก็บอากรปอนเบี้ยได้ปีละ 260,000 บาท ซึ่งเป็นจำนวนที่น้อยกว่าครั้งที่เก็บได้ในสมัยกรุงศรีอยุธยา เนื่องจากตั้งแต่สมัยที่เสียกรุงศรีอยุธยาจนถึงรัชกาลที่ 2 มีระยะเวลาเพียง 50 ปี บ้านเมืองยังไม่บริบูรณ์เหมือนดังเช่นในสมัยอยุธยา

จนกระทั่งในสมัยรัชกาลที่ 3 มีการเก็บเงินอากรปอนเบี้ยได้สูงเป็นเงินถึง 400,000 บาท เนื่องจากมีการแก้ไขวิธีการจัดเก็บอากรปอนเบี้ยเสียใหม่ โดยทรงให้ยกเลิกปอนหลวงทั้งหมด ให้เปลี่ยนมาเป็นปอนผูกขาดแทน และให้นายอากรเป็นเจ้าของแต่เพียงผู้เดียว แต่ปอนเบี้ยยังคงมี 2 ประเภท คือ ปอนเบี้ยจีนและปอนเบี้ยไทย จนกระทั่งสมัยรัชกาลที่ 4 ไทยได้ทำสัญญาผูกพันกับต่างประเทศ ต้องยกเลิกภาษีผูกขาดหลายประเภท เป็นเหตุให้รายได้ของแผ่นดินลดลง ทางราชการในสมัยนั้นจึงได้คิดค้นปรับปรุงภาษีอากรหลายประเภท และได้กำหนด "ภาษีการพนัน" เพิ่มขึ้นจากอากรปอนเบี้ยอีกประเภทหนึ่ง ผลจากการปรับปรุงครั้งนั้น รัฐบาลเก็บภาษีอากรจากปอนเบี้ยจากเดิมได้เพิ่มมากขึ้นเป็นปีละ 500,000 บาท ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ประชาชนในสมัยนั้นนิยมเล่นการพนันในปอนเบี้ยกันมาก

การพนันที่นิยมเล่นกันในปอนมี 2 อย่าง¹⁴ คือ ถั่วและโป ซึ่งวิธีการเล่นถั่วเหมือนกับการเล่นก๋าตัด โดยเอามือกำถั่วจำนวนหนึ่ง (ถั่วนี้ต่อมาใช้เบี้ยแทน) ให้ลูกค้าทายเศษ คือ แจงจำนวนถั่วหรือเบี้ยที่ออกมาเป็นหน่วยละสี่ ถ้าเหลือเศษหนึ่งเรียกว่า "หน่วย" เศษสองเรียกว่า "สอง" เศษสามเรียกว่า "สาม" ไม่มีเศษเลยเรียกว่า "ครบ" มีเพียงสี่ประตูเท่านั้นเพื่อความสะดวกแก่ผู้เล่น เขาเขียนเลขดังกล่าวลงบนแผ่นกระดาน วางไว้กลางวง เรียกว่า

¹⁴ เพิ่มศักดิ์ วรรณยางกูร, เมืองไทยในอดีต (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์วัฒนาพานิช, 2503), หน้า 109-112.

“ก๊าก” หากผู้เล่นคนใดจะแทงประตูไหน ให้วางอิฐหรือเงินที่ช่องบนก๊าก เมื่อพร้อมแล้วเจ้ามือจะทำตัวหรือเบี้ยจากกระຈาดหรือถุงออกมาวาง แล้วก็แจก ถ้าเบี้ยน้อยมักใช้ถ้วยครอบ จะครอบไว้ก่อนหรือภายหลังการแทงของลูกค้าก็ได้ ก่อนเปิดเขามีสัญญาบอกให้งดการแทงด้วยเสียงระฆังเล็กๆ หรือด้วยการเคาะพื้น เมื่อมีการแทงแล้วจึงจะเปิดถ้วยและแจกเบี้ยดังที่ได้กล่าวแล้ว การแทงตัวมีวิธีแทง 2 อย่างคือ “เหลียม” และ “อ้อ” ถ้าแทงเหลียมถูก เจ้ามือให้เงินต่อเดียว คือ แทงเท่าไรก็ได้เท่านั้น ถ้าแทงอ้อถูกเจ้ามือใช้เงินให้ 3 ต่อ ส่วนการเล่นไปนั้น จะมีลูกสี่เหลี่ยมอย่างลูกเต๋า มีจุดแทนแต้มประจำด้าน ตั้งแต่ 1 ถึง 4 ส่วนที่หัวและท้ายมีก้านสั้นๆ เพื่อกันมิให้ไปเอาด้านนั้นขึ้น หรืออาจใช้หมุนอย่างลูกข่างแล้วเอาถ้วยครอบหรือครอบไว้ก่อน แล้วขยับลูกไปกลิ้งเพียงเล็กน้อย ส่องใจให้คนแทงมากๆ เมื่อแทงกันเรียบร้อยแล้วก็ค่อยๆเปิด เพื่อมิให้ลูกไปกระเเทือนหรือพลิกตัว การแทงและการใช้เงินเหมือนกับการเล่นเต๋า การพนันชนิดนี้เมื่อพิจารณาแล้วน่าจะเป็นความเป็นธรรมแก่เจ้ามือและนักพนัน ไม่น่าจะมีการเอาเปรียบกันเท่าไรนัก แต่พวกนักเลงเก่าๆ ได้กล่าวไว้ว่า บางทีเจ้ามือมีการคดโกง โดยที่ไปมืออยู่หลายลูก เจ้ามือจะถ่วงให้เลขนั้นหนักบ้าง เลขนี้หนักบ้าง เป็นการเอาเปรียบลูกค้ แต่ถ้าเผชิญไปเจอลูกค้ใจเย็นๆ ข้างสังเกตเข้าหน่อย พอจับเต๋าเจ้ามือได้แล้วจึงแทง เจ้ามือก็เสียพนันจนสิ้นเนื้อประดาตัวได้เหมือนกัน ในโรงบ่อนหนึ่งๆ มีตัวและไปหลายวงเรียกว่า “เสือ” เพราะเขาเอาเสือไปป้อนนั่งเล่น ถ้าเสือไหนตายมาก คือ ลูกค้แทงถูกมากจนเจ้ามือเงินหมด เจ้ามือต้องบอกเลิก เรียกว่า “ไปล้ม”

บ่อนในสมัยนั้นมืออยู่หลายบ่อน เช่น ที่ตำบลหัวเม็ดเรียกว่า “บ่อนหัวเม็ด” ตำบลสะพานเหล็กก็มี “บ่อนสะพานเหล็ก” ตำบลสามเสนก็มี “บ่อนสามเสน” เป็นต้น แต่ละบ่อนมีมหรสพต่างๆ เพื่อดึงดูดให้คนเที่ยวบ่อนกันมากๆ เช่น มี ลิเก ละคร จี๊ว เพลง ฯลฯ มีให้ชมตลอดทั้งวัน ตั้งแต่เวลา 9.00 นาฬิกา ถึง 24.00 นาฬิกา และมีของขายตลอดเวลา ยิ่งไปกว่านั้น ไกลๆ โรงบ่อนมักมีโรงยาฝิ่น ซึ่งสามารถสูบฝิ่นกันได้อย่างเปิดเผยด้วย

การเปิดให้ตั้งบ่อนเต๋า โป และหวยไต๋ทั่วไปเช่นนี้ ก่อให้เกิดการลักทรัพย์ชิงทรัพย์ขึ้นทั้งในเขตพระนครและหัวเมืองมากมาย ในสมัยรัชกาลที่ 4 มีผู้ฆาตกรรมออกป่ตั้งที่จังหวัดเพชรบุรีและพระนครศรีอยุธยา เมื่อบ่อนได้ถูกเปิดอยู่ไม่นาน พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้เสด็จประพาสหัวเมืองทั้งสองนั้น ทรงสังเกตุว่า ราษฎรพากันยากจนลงมากเพราะหมกมุ่นอยู่กับการพนัน จึงโปรดให้ยกเลิกบ่อนทั้งสองเมือง แต่ยังมีอยู่อีกหลายเมืองที่ยังได้รับอนุญาตให้ผูกขาดเล่นการพนันต่อไปได้

ต่อมาในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 พ.ศ.2466 กรมพระยาดำรงราชานุภาพ ซึ่งดำรงตำแหน่งเสนาบดีกระทรวงมหาดไทยสมัยนั้น ได้ทำบันทึก กราบทูลให้พระมหากษัตริย์ทรงทราบถึงการที่มีจำนวนอาชญากรรมเกิดทวีขึ้นเป็นจำนวนมาก โดยสาเหตุเกิดขึ้นจากการพนันเป็นหลัก จึงขอพระราชทานพระบรมราชูปถัมภ์ เลิกและปิดบ่อนการพนันในท้องที่สองมณฑล คือ มณฑลนครศรีธรรมราชกับมณฑลชุมพร ได้ และให้จำกัดการเล่นการพนันในมณฑลอื่นๆ ให้น้อยลง ต่อมารัชกาลที่ 5 ทรงมีพระราชหัตถเลขา ลงวันที่ 8 สิงหาคม พ.ศ.2466 ถึงกรมพระยาดำรงราชานุภาพว่า “ได้รับหนังสือที่ 168/5188 ลงวันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ.2466 ตามที่ได้สั่งเกิดดูการเก็บเงินอากรการพนันในสองปีที่ล่วงแล้วมา เก็บเงินขึ้นได้มากกว่าที่คาดหมาย เป็นที่สงสัยว่าจะมีคนเล่นการพนันมากขึ้น ถ้าเจ้าพนักงานจัดการเก็บดีขึ้น เธอได้สอบสวนโดยด่วนก็ บัดนี้ได้ความว่าตามวิธีการที่กรมสรรพากรจัดนั้น ราษฎรเล่นการพนันกันได้สะดวก เช่น อย่างมณฑลนครศรีธรรมราช มณฑลชุมพร เดิมก็มีโจรผู้ร้ายชุกชุม ราษฎรก็พากันยากจนขัดสนไม่เป็นอันทำมาหากิน เมื่อให้เลิกการพนันโจรผู้ร้ายก็สงบเบาบางลง การค้าขายก็เจริญ ตั้งแต่อนุญาตให้เล่นการพนันได้อีก เกิดมีโจรผู้ร้ายชุกชุมขึ้น ราษฎรไม่เป็นอันตั้งหน้าค้าขายทำมาหากิน ทำให้ความเจริญที่มีอยู่แล้วกลับถอยหลังไปอีก เธอขออนุญาตให้เลิกเล่นการพนันในมณฑลนครศรีธรรมราช มณฑลชุมพร เสีย และควรจำกัดการเล่นการพนันในมณฑลอื่นๆ ให้น้อยลงนั้น เป็นการชอบแล้ว อนุญาตให้เลิก”¹⁵

จากพระราชหัตถเลขาดังกล่าว แสดงให้เห็นว่ารัชกาลที่ 5 ทรงปรารถนาจะยกเลิกบ่อนเบี้ย เนื่องด้วยทรงเห็นว่าคนไทยติดการพนันกันมาก แต่อากรบ่อนเบี้ยนั้นเป็นรายได้แผ่นดินที่มีปริมาณมากเป็นกอบเป็นกำ หากเลิกบ่อนเบี้ยเสียทันที เงินแผ่นดินจะขาดหายไป จึงทรงค่อยๆ ลดบ่อนเบี้ยลงเรื่อยๆ โดยดำเนินการค้าอื่นๆ เพื่อชดเชยรายได้แผ่นดินที่ขาดไป เป็นที่เข้าใจกันว่า ทรงปรารถนาจะเลิกบ่อนเบี้ยก็เนื่องจากราษฎรคงจะติดการพนันกันมากนั่นเอง เมื่อเล่นหรือเล่นน้อยลงจะได้มีเวลาอยู่กับครอบครัวมากขึ้น มีเวลาประกอบอาชีพโดยสุจริต ชีวิตและสังคมก็เป็นสุขขึ้น

รัชกาลที่ 5 ทรงตั้งกรมพระคลังมหาสมบัติขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2431 และมีพระบรมราชโองการให้พระเจ้า้องยาเชอกรมพระจักรพรรดิพงศ์ เป็นอธิบดี และให้ควบคุมดูแลโรงบ่อนเบี้ย โดยได้มีการลดจำนวนบ่อนลง เหลือไว้สำหรับคนจีนจำนวนหนึ่งเท่านั้น และต้องเล่นในสถานที่ที่กำหนด มีเวลาเปิดและปิดบ่อนนี้แน่นอน คือ เปิดตั้งแต่เวลา 07.00

¹⁵ อนุเบก เขียวถาวร, “ภาษีการพนัน,” วารสาร ก.ต.ภ. 7 (กรกฎาคม-สิงหาคม 2511) : 66-67.

นาฬิกา ถึง 23.00 นาฬิกา มีเจ้าหน้าที่ตำรวจประจำอยู่ทุกบ่อน ควบคุมดูแลอย่างเคร่งครัด นับแต่นั้นเป็นต้นมาเงินค่าธรรมเนียมการอนุญาตและค่าภาษีจากการพนันที่จัดเก็บ จึงลดน้อยลงตามลำดับ ถึงอย่างไรก็ตามรัฐยังสามารถเก็บอากรบ่อนเบี้ยได้เป็นจำนวนสูงถึงปีละเกือบ 7,000,000 บาท

ต่อมารัชกาลที่ 5 ทรงมีบัญชาให้เลิกบ่อนเบี้ยทั้งหมด ด้วยทรงเห็นว่า เป็นทางเสื่อมของราษฎร ทรงประสงค์ให้ประชาชนประกอบอาชีพของตนเอง เลิกยึดติดกับการพนัน หลังจากได้ทรงใช้ข้อบัญญัติลดจำนวนบ่อนลงทีละน้อยๆ ครั้นมาถึงสมัยรัชกาลที่ 6 ได้มีการประกาศปิดบ่อนทั่วราชอาณาจักร เมื่อวันที่ 1 เมษายน 2460

ส่วนความเป็นมาหอยนั้น มีที่มาดังนี้¹⁶ หอย ก ข เป็นการเล่นอย่างหนึ่งที่มาจากจีน ปรากฏหลักฐานว่าเป็นการเล่นที่เกิดขึ้นในสมัยพระเจ้าเอกวงศ์ที่ 6 แห่งราชวงศ์ใต้เซง พ.ศ. 2364 ซึ่งตรงกับช่วงรัชกาลที่ 2 ต่อเนื่องรัชกาลที่ 3 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ คนจีนเรียกว่า “ฮวยหอย” มีผู้เล่นหอย 34 ตัว เขียนลงบนป้ายใช้ชื่อคนโบราณที่มีชื่อเสียง

การเล่นหอย ก ข ของไทยในรัชกาลที่ 3 นั้น เกิดขึ้นเนื่องจากภาวะเศรษฐกิจที่ตกต่ำ กล่าวคือ เมื่อปี พ.ศ. 2375 มีฝนตกน้อย ไม่มีน้ำอย่างเพียงพอ พื้นดินแห้งแล้ง จึงเกิดภาวะข้าวยากหมากแพง ต้องซื้อข้าวจากต่างประเทศมาบริโภค ผู้คนลำบากยากไร้ไม่มีเงินจับจ่ายใช้สอย ทั่วๆไปได้มีการออกเงินตรามาใช้เป็นจำนวนมาก ตั้งแต่รัชกาลที่ 1 รัชกาลที่ 2 และรัชกาลที่ 3 (เงินตราบัว เงินตราครุฑ และเงินตราปราสาท) พระศรีไชยบาล ชาวจีนผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งนายอากรสุรา เรียกกันว่า “เจ้าสัวหง” ได้เข้ากราบทูลพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ว่าเงินที่หายไปนั้น มีสาเหตุมาจากการที่ราษฎรเอาเงินไปฝังดินไว้มาก ไม่นำออกมาใช้ ซึ่งเหตุการณ์แบบนี้เคยเกิดขึ้นแล้วที่ประเทศจีน และเมื่อมีการเล่นหอยขึ้น ราษฎรได้มีการนำเงินออกมา รัชกาลที่ 3 จึงโปรดเกล้าฯ ให้เริ่มกิจการหอยขึ้น นับตั้งแต่ พ.ศ.2378 เป็นต้นมา โรงหอยเริ่มตั้งขึ้นในกำแพงเมืองโกสัสะพานหัน ต่อมาได้ย้ายมาอยู่หน้าวังบูรพาภิรมย์ โรงหอยได้ดำเนินกิจการอยู่ที่นั่นจนถึงสมัยรัชกาลที่ 5 จนกระทั่งเกิดไฟไหม้เมื่อ พ.ศ.2415 จึงย้ายมาอยู่ริมสะพานข้ามคลองหลอด เหนือประตูสามยอด จนกระทั่งรัฐบาลประกาศเลิกการเล่นหอยในรัชกาลที่ 6 เมื่อวันที่ 1 เมษายน 2459

¹⁶ กัญญารัตน์ ศรีสุนทร, “คือคเคอร์รัตนโกสินทร์,” ข่าวสารสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง 5 (สิงหาคม-ตุลาคม 2525) : 24 - 28.

เจ้ามือหวย นายโรงหวยหรือนายอากร หวย จะต้องได้รับอนุญาตจากทางราชการด้วยการประมูล ผู้ใดที่เสนอให้เงินอากรแก่หลวงได้มากกว่าจะได้รับอนุญาตแต่งตั้งให้เป็นนายอากร มีบรรดาศักดิ์เป็น “ขุนบาลเบิกบุรีรัตน์” คนทั่วไปเรียกว่า “ขุนบาล”

วิธีการเล่นหวย ก ข คือ เจ้ามือหวยหรือนายอากร จะเลือกป้ายชื่อ 1 อัน ลงในกระบอกไม้ ปิดปากกระบอกแล้วนำไปแขวนไว้กับหลังคาโรงหวย ให้ผู้เล่นทายว่าแผ่นป้ายในกระบอกนั้นเป็นชื่อใด ถ้าทายถูกเจ้ามือจะจ่ายให้ 30 ต่อ ถ้าทายผิดก็รับเงินพนันของผู้เล่นไป ต่อมามีการเพิ่มตัวหวยอีก 2 ตัวจากเดิม 34 เป็น 36 ตัว เดิมชื่อของหวยแต่ละตัวนั้นเป็นภาษาจีน แต่ให้เหมาะสมกับผู้เล่นเป็นคนไทย จึงให้สัญลักษณ์ที่คนไทยเข้าใจง่าย จึงใช้อักษร ก ข ค กำกับเรียงไว้ตามลำดับ ตามโรงหวยจะมีฉากเขียนเครื่องหมายบอกแนวไว้หลายอย่าง เพื่อให้คนแทงรู้จักตัวหวย หวยแต่ละตัวจะมีหนังสือจีนบอกชื่อคนในรูปภาพ หวยนั้นว่าชื่ออะไร ใครเป็นชาติกำเนิดเดิมของตัวหวย อักษร ก ข ค กำกับไว้กับชื่อตัวหวย ภาษาจีน การแทงหวยมี 2 แบบคือ แบบแรกผู้แทงหวยแทงได้ตามร้านเสมียนทั่วไป อีกแบบเรียกว่า หวย “ตัวหึ่ง” ผู้ที่จะแทงหวยต้องไปแทงที่โรงหวย โดยแบบแรกผู้แทงจะไปบอกเสมียนว่าจะแทงหวยเข้าอะไร แทงตัวอะไร ถ้าจะแทงหวยเย็นแทงตัวอะไร ตัวอะไร เช่นกัน ส่วนการแทงแบบ “ตัวหึ่ง” ผู้แทงจะต้องไปเขียนใบแทงเองตามที่ขุนบาลกำหนดไว้เขียนราคา พับกระดาษแล้วใส่ไว้ในถุง แขนงไว้บนราวแขวนถุง “ตัวหึ่ง” หน้าโรงหวย

เอกสารสำคัญในการเขียนหวยมี 3 อย่างคือ สมุดโย ใบตอบ และใบโหย

สมุดโย คือ สมุดบัญชีใหญ่สำหรับร้านเขียนหวย เวลาลงบัญชีต้องเขียน วัน เดือน ไว้ข้างบน จดลงไว้ว่าใครแทงหวยตัวใด จำนวนเงินเท่าไร โดยไม่ต้องลงชื่อผู้แทงแล้วใช้ตราประจำแขวง ประทับต่อกับใบตอบ และคืนใบตอบให้กับผู้แทงหวยเป็นสำคัญ

ใบตอบ คือ ใบสำคัญรับการแทงหวย มอบให้ผู้แทงเก็บเอาไว้ ลงวันที่แทงหวย ใบตอบนี้เป็นกระดาษฟางเขียนด้วยฟู่กันจีน และหมึกจีนสีดำ เมื่อถูกหวยผู้แทงจะนำใบตอบมาขึ้นเงินได้ตามร้านที่ประทับตราให้

ใบโหย คือ ใบที่ลูกค้าแทงหวยตัวใด จำนวนเงินเท่าไร เขียนเสร็จแล้วพับไม่ให้มองเห็นตัวหวยข้างในและประทับตราไว้ทุกใบ เสมียนจะรวบรวมโหยเป็นมัดนำส่งแขวง

เสมียนที่เขียนหวย จะต้องเขียนด้วยความระมัดระวังไม่ให้ผิดพลาด เสมียนร้านใดถนัดเขียนภาษาจีนก็ทำบัญชีด้วยภาษาจีน เสมียนร้านใดถนัดภาษาไทยก็ทำบัญชีด้วยภาษาไทย โดยที่การเขียนนี้จะต้องใช้ภาษาที่โรงหวยกำหนด

การจ่ายเงินค่าแทงหวยจะรับและจ่ายเป็นเงินสด มีกำหนดไว้ว่า หวยในโพลหนึ่งๆ ให้แทงตัวเลขไม่เกิน 1 บาท และไม่ต่ำกว่า 1 เฟื้อง ถ้าแทงหลายๆ ตัวจะต้องรวมเงินแล้วไม่เกิน 5 บาท ส่วนการแทงหวยตัวหึ่งนั้น มีกำหนดว่าการแทงคราวหนึ่งๆ รวมเงินแล้วต้องไม่ต่ำกว่า 22 บาท การรับจ่ายเงินใช้เงินไทย แต่ที่เสียมินจะเขียนจำนวนเงินลงในใบโพล จะต้องเปลี่ยนอัตราเงินไทยเป็นเงินจีน อัตรา 1 บาท เท่ากับ 400 แปะ เพื่อสะดวกในการคิดลูกคิด เพราะเงินไทยนั้นเศษไม่ลงตัวสิบเสมอๆ จึงทำให้คิดยากกว่าอัตราของจีน

การแทงหวย ก ข นั้นเป็นการเล่นที่สนุกต่างจากการพนันชนิดอื่นๆ เช่น ถั่ว โปไฟ เพราะเจ้ามือและผู้เล่นไม่อาจทราบผลล่วงหน้า อาศัยการเสี่ยงโชคเป็นหลัก ส่วนหวยนั้นเจ้ามือทราบผลอยู่ก่อนเพียงผู้เดียว ผู้แทงต้องเดาใจขุนบาลว่าจะมีแบบแผนการคิดแนวใดและใช้สถิติปัญญาตรีกตรองคักแทงได้ ส่วนขุนบาลก็ต้องเดาใจผู้แทงเช่นกัน โดยอาศัยตำราคิดหวยเป็นข้อมูล ใช้ปัญญายักย้ายออกตัวหวยให้มีผู้ถูกพอสมควร คำนวณให้เหลือกำไรไว้ใช้สำหรับการบริหารโรงหวย ส่งอากรให้รัฐบาลล่วงหน้าทุกๆ 3 เดือนและเหลือกำไรไว้รวยเองบ้าง ซึ่งโดยส่วนมากปรากฏว่าขุนบาลจะมีกำไรมากกว่าขาดทุน นอกจากหวย ก ข ล่อใจคนเล่นด้วยรางวัล 30 ต่อแล้ว คนแทงหวยจะรู้สึกว่าจะถูกกินไม่มาก แต่ถ้าได้จะได้อีกมาก คนเล่นหวยมักเป็นคนชั้นสูง ชอบใช้ความคิด ผิดกับการพนันชนิดอื่นๆ ที่อาศัยโชคมากกว่าความคิด

ตั้งแต่สมัยอยุธยาจนถึงรัตนโกสินทร์ ถือว่าผู้เป็นนักเลงพนันนั้นเป็นคนไม่น่าคบและเชื่อถือมิได้ เช่น ไม่มีสิทธิเป็นพยานในศาล เป็นต้น ข้าราชการผู้ใดไปเล่นการพนันจะต้องถูกโบยตีและถูกถอดยศ

การเล่นการพนันแบบไทยแต่เดิมนั้น มีการวิ่งม้า วิ่งวัว ชนไก่ กัดปลา เป็นการเล่นการพนันที่ไม่ได้ไม่เสียกันมากนัก แต่การเล่นการพนันที่เอามาจากจีน เช่น ถั่วหรือโปนั้น ได้และเสียพนันกันคราวละหลายๆ และโดยรวดเร็ว บางคนถึงกับต้องขายทรัพย์สินข้าง ม้า วัว ควาย ทำให้คนไทยเสียทรัพย์สินและเสียผลประโยชน์มาก

ส่วนหวย ก ข นั้น ผู้เล่นจะเสียทรัพย์สินลักษณะค่อยๆ รั่วไหล ดังนั้น รัชกาลที่ 4 จึงทรงประกาศห้ามมิให้มณฑลอื่นๆ เล่นหวย ยกเว้นให้เล่นเฉพาะในกรุงรัตนโกสินทร์เท่านั้น สมัยรัชกาลที่ 5 ทรงค่อยๆ ลดจำนวนลง จนในที่สุดเลิกหมดในรัชกาลที่ 6 เพราะทรงเห็นว่าแม้รัฐจะได้เงินอากรมากมาย (อากรปีสุดท้ายก่อนเลิกได้สูงถึง 3,420,000 บาท) แต่กลับเป็นโทษต่อราษฎรในทางเสียทรัพย์สิน เสียนิสัย และเป็นเหตุให้เกิดการกระทำ

ความผิดต่าง ๆ จึงทรงให้เลิกการพนัน เพื่อราษฎรจะได้ใช้เวลาและความคิดเพื่อทำมาหากิน และประกอบอาชีพโดยสุจริต และใช้ทรัพย์สินที่มีให้เกิดประโยชน์มากที่สุด

ต่อมาในปี พ.ศ. 2473 ได้มีการตรากฎหมายการพนันฉบับแรกขึ้น คือพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2473 เพื่อเป็นการรวบรวมกฎหมายการพนันต่าง ๆ มาไว้ในที่เดียวกัน จนกระทั่ง พ.ศ. 2478 ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 ขึ้น เพื่อเป็นการแก้ไข ปรับปรุง และเพิ่มเติมกฎหมายที่มีอยู่เดิมให้มีความทันสมัยขึ้น และมีการเพิ่มเติมการพนันประเภทต่าง ๆ ด้วย ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน

ช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 สมัยที่นายควง อภัยวงศ์ เป็นนายกรัฐมนตรี มีพวกพ้องค้า รวมทั้งบุคคลที่มีฐานะร่ำรวยจำนวนมาก หมกมุ่นกับการพนันกันอย่างแพร่หลาย และในขณะนั้นรัฐบาลต้องการแสวงหาผลประโยชน์ จึงได้อนุญาตให้มีการเปิดให้มีการเล่นการพนันในลักษณะของสโมสรให้คนร่ำรวยเข้าเล่น โดยประกาศเป็นพระราชกฤษฎีกาจัดให้มีการกาสิโนหรือบ่อนการพนันขึ้นอีกครั้ง

ในยุคนั้นรัฐได้มีนโยบายในการจัดให้มีการเล่นการพนันขึ้น โดยมุ่งหมายให้คนที่ มีฐานะร่ำรวยเข้าเล่น จึงได้มีการเปิดบ่อนการพนันขึ้น ที่อำเภอปราณบุรี จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ แต่ผู้ที่รับนโยบายกลับไปดำเนินการจัดให้ประชาชนโดยทั่วไปสามารถเข้า เล่นได้ จึงมีประชาชนทั่วไปเข้ามาเล่นการพนัน ผลเสียที่ตามมาคือ รัฐกลายเป็นผู้ส่งเสริม ประชาชนให้เล่นการพนัน บ่อนการพนันจึงกลายเป็นแหล่งมั่วสุมของการพนัน การเปิดบ่อน การพนันในครั้งนั้นได้รับการวิพากษ์วิจารณ์จากประชาชนในสังคมอย่างมาก ประกอบกับรัฐ เกรงว่าจะเกิดปัญหาเช่นเดียวกับอดีต จึงได้ประกาศปิดสถานกาสิโนของรัฐ

นับตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา รัฐจึงไม่มีนโยบายที่จะแสวงหาผลประโยชน์จากบ่อน การพนัน

2.3 บ่อนการพนันในปัจจุบัน

2.3.1 บ่อนการพนันในต่างประเทศ

ในต่างประเทศได้มีการจัดตั้งกาสิโนที่ถูกกฎหมายขึ้นหลายแห่ง ตัวอย่างกาสิโน ที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักกันในหมู่นักพนันและยังเปิดให้นักพนันเข้าไปเล่น ได้แก่

กาสิโนในทวีปยุโรป¹⁷

ต้นแบบของกาสิโนในยุโรปอยู่ในประเทศโมนาโก (ตั้งอยู่ทางตอนใต้ของประเทศฝรั่งเศส) กาสิโนแห่งแรกคือ มอนติคาร์โล ตั้งขึ้นในปี ค.ศ.1856 โดยความอุปถัมภ์ของเจ้าชายซาลส์ที่ 3 แห่งโมนาโก มอนติคาร์โล เป็นเมืองปลอดภาษี เป็นศูนย์กลางการเงินและการท่องเที่ยวและเป็นที่ตั้งของกาสิโนที่คลาสสิก (classic) ที่สุด การบริหารกาสิโนทำในรูปของบริษัทมหาชน ลักษณะการก่อสร้างกาสิโนแห่งนี้เน้นศิลปะแบบยุโรป ลักษณะของกาสิโนนั้นคล้ายกับพระราชวังที่งดงามวิจิตรบรรจง นอกจากห้องเล่นพนันแล้ว กาสิโนแห่งแรกนี้ยังมีโรงแสดงโอเปร่าและมีสโมสรกีฬา บรรดาสมาชิกล้วนแต่เป็นระดับมหาเศรษฐี หรือพวกราชวงศ์ในยุโรป ในระยะเริ่มก่อตั้งกาสิโนนั้นเจ้าผู้ครองนครทั้งหลายในยุโรปเล่นพนันกันมากถึงขนาดเดิมพันกันด้วยดินแดนที่ตนเองปกครอง ต่อมากาสิโนแห่งนี้ถูกโอนไปให้รัฐบาลโมนาโกดูแลรับผิดชอบการบริหารทั้งหมดในปี ค.ศ.1967 และทำรายได้ให้แก่รัฐคิดเป็นประมาณร้อยละ 5 ของรายได้ทั้งหมดในแต่ละปี กาสิโนแห่งนี้มีชื่อเต็มว่า Le Casino de Monte Carlo เมื่อเทียบกับกาสิโนในอเมริกาแล้วนับว่ามีขนาดไม่โตมาก เกมการพนันก็มีแต่เกมพื้นฐาน เช่น รูเล็ตต์ แบล็คแจ็ค สล็อตแมชชีน และแครป

กาสิโนในประเทศเยอรมัน¹⁸

ในประเทศเยอรมัน มีกาสิโนขนาดเล็กถึงขนาดกลางกระจายกันอยู่ทั่วประเทศ กาสิโนที่คลาสสิกที่สุดตั้งอยู่ที่เมืองบาด ฮอมบวร์ก ซึ่งเป็นที่ตั้งของศาลาไทยที่รัชกาลที่ 5 พระราชทานให้ในปี ค.ศ.1907 เนื่องจากทรงเคยเสด็จมาประทับรักษาพระองค์ด้วยน้ำแร่ธรรมชาติในเมืองนี้ เมืองบาด ฮอมบวร์ก อยู่ห่างจากสนามบินแฟรงเฟิร์ตใช้เวลาเดินทางประมาณครึ่งชั่วโมง เดิมเป็นเมืองที่เจ้านายชั้นสูงในยุโรปต้องมาพักผ่อน กาสิโนในเมืองนี้มีลักษณะเช่นเดียวกับกาสิโนคลาสสิกในยุโรปคือ ตั้งอยู่ในปราสาทราชวัง รอบๆ กาสิโนมีสนามเทนนิสเก่าแก่ที่สุดในยุโรป และมีอุทยานขนาดใหญ่โอบล้อม

กาสิโนคลาสสิกอีกแห่งอยู่ที่เมืองบาเดน บาเดน ในเขตป่าดำทางตอนใต้ของเยอรมันมีชื่อว่า กาสิโนบาเดน บาเดน(Casino Baden-Baden) กาสิโนแห่งนี้ตัวอาคารคล้ายกับพระราชวัง แต่จะเป็นศิลปะสถาปัตยกรรมแบบใดไม่ปรากฏชัด เป็นกาสิโนขนาดใหญ่ในยุโรป แต่ถ้าเทียบกับกาสิโนในอเมริกาก็ต้องจัดว่ามีขนาดธรรมดา เพราะมีโต๊ะเกมเพียง 1

¹⁷ กาสิโน, หน้า 27.

¹⁸ เรื่องเดียวกัน, หน้า 79.

โต๊ะ มีเครื่องเล่นต่างๆเพียง 50 เครื่อง แต่จุดเด่นของกาสิโนนี้อยู่ที่ทำเลที่ตั้งซึ่งอยู่กลางอุทยานขนาดใหญ่ ไม่ไกลจากป้อมรัฐธรรมนูญ และย่านศูนย์กลางการค้าของเมือง

กาสิโนในประเทศสหรัฐอเมริกา

กาสิโนและการพนัน ถือเป็นสิ่งที่ถูกต้องตามกฎหมายของสหรัฐอเมริกา แต่ถึงอย่างไรก็ตาม มิได้มีการตั้งขึ้นกาสิโนขึ้นในทุกมลรัฐ มลรัฐที่มีชื่อเสียงที่สุดในด้านธุรกิจกาสิโน คือ เนวาดา (Nevada) ซึ่งเป็นที่ตั้งของเมืองลาสเวกัส (Las Vegas) และรัฐนิวเจอร์ซีย์ (New Jersey) ซึ่งเป็นที่ตั้งของเมืองแอตแลนติกซิตี (Atlantic City)¹⁹

ลาสเวกัสมีเม็ดเงินรวมกว่า 7,000,000,000 เหรียญสหรัฐหมุนเวียนอยู่เกี่ยวกับการก่อสร้างสถานกาสิโนเพียงอย่างเดียว สมัยก่อนนั้นโรงแรมกาสิโนมีการแข่งขันกันนำบรรยากาศแบบสวนสนุกมาเพื่อดึงดูดสมาชิกในครอบครัวในวันหยุดพักผ่อน ทำให้มีเวลาในการอยู่ร่วมกันมากขึ้น ต่อมาได้มีการพัฒนากลยุทธ์ด้านการตลาด โดยมีการแสดงโชว์ต่างๆ เช่น การแสดงของสัตว์ การแสดงแฟชั่น (fashion) เป็นต้น รวมทั้งมีการแสดงผลงานทางด้านศิลปะชั้นนำของโลก เพื่อใช้สิ่งเหล่านี้เป็นจุดดึงดูดความสนใจของลูกค้า นอกจากนี้ยังมีอาหารชั้นดีและค่าผ่านประตูที่ราคาไม่แพง มีการกำหนดราคาห้องพักให้เหมาะสมยิ่งขึ้น เน้นบรรยากาศการพักผ่อนเทียบเคียงแถบยุโรป

กาสิโนในลาสเวกัสมีการจัดวางเกมการพนัน โดยจัดให้โต๊ะไพ่และลูกเต๋ายู่ตรงกลาง โต๊ะรูเล็ตต์ตั้งอยู่รอบนอก ล้อหมุนเสี่ยงโชคตั้งอยู่ตรงทางเข้า นอกนั้นเป็นที่ตั้งของสล๊อตแมชชีน บริเวณด้านข้างจะเป็นที่เล่นบาคาร่า ซึ่งในแต่ละปีจะมีนักท่องเที่ยวเดินทางมาแสวงหาโชคในลาสเวกัสถึง 3,000,000 คน โดยรับนักท่องเที่ยวจากทั่วโลก ส่วนมากจะมาจากเอเชีย เกมที่คนเอเชียนิยมเล่นกันมากคือ บาคาร่า

จำนวนกาสิโนในลาสเวกัสมีทั้งหมดประมาณ 150 แห่ง ในแต่ละแห่งจะมีจุดเด่นที่แตกต่างกัน ส่วนใหญ่ตั้งอยู่บริเวณที่เรียกกันว่า เดอะสตริป (the Strip) ในแขวงคลาร์ก (Clark County) กาสิโนที่มีชื่อเสียง ได้แก่ Caesars Palace, Harran's Las Vegas, Holiday Inn Casino Board Walk, MGM Grand, the Mirage และ Treasure Island เป็นต้น

¹⁹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 23.

แอตแลนติกซิตี²⁰ เป็นเมืองท่องเที่ยวซึ่งชาวอเมริกันนิยมเดินทางมาพักผ่อน ดากอากาศในฤดูร้อน โดยเริ่มมีกาสิโนที่ถูกตั้งตามกฎหมายเมื่อปี ค.ศ.1978 ซึ่งสร้าง รายได้ให้แก่เมืองนี้เป็นอันมาก กาสิโนแห่งแรกในแอตแลนติกซิตี คือ Resort International Hotel Casino ต่อมามีนักลงทุนมาเปิดกาสิโนเพิ่มขึ้นอีกหลายแห่ง รวมทั้งทัชมาฮาล (Taj Mahal) ซึ่งถือเป็นกาสิโนที่ใหญ่ที่สุดในแอตแลนติกซิตี

กาสิโนในทวีปเอเชีย²¹

กาสิโนในมาเลเซีย

กาสิโนที่มีชื่อเสียงในมาเลเซีย ซึ่งมีเพียงแห่งเดียว ได้แก่ เก็นดิง ไฮแลนด์ (Genting Highland) อยู่ในรัฐปาหัง ประเทศมาเลเซีย ตั้งอยู่บนภูเขาสูงกว่าระดับน้ำทะเล ประมาณ 2,000 เมตร จุดมุ่งหมายในการสร้างสถานที่แห่งนี้คือ เพื่อให้เป็นสถานที่พักผ่อน หย่อนใจสำหรับครอบครัว ดังนั้น จึงมีสวนสนุกขนาดใหญ่ มีสระว่ายน้ำ ทะเลสาบสำหรับ เล่นพายเรือและลานโบว์ลิ่ง มีโรงแสดงคอนเสิร์ต ดิสโก้เชคและภัตตาคารชั้นนำ ถัดจาก กาสิโนลงไปใช้เวลาประมาณ 15 นาที มีสนามกอล์ฟบนเขาชื่อ Awana Golf Country Resort นอกจากกอล์ฟแล้ว ยังมีสระว่ายน้ำ สนามเทนนิส โรงยิม และสควอชด้วย จึงเป็น Casino-Hotel & Resort ที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวในแถบประเทศนี้ได้มาก กิจการ กาสิโนในมาเลเซียขึ้นต้องเสียภาษีในอัตราสูงมาก ในขณะที่เดียวกันกาสิโนก็่นำรายได้เข้ารัฐ จำนวนมหาศาล ถึงแม้ว่ามาเลเซียเป็นประเทศมุสลิมที่เคร่งครัดแต่เขามีวิธีการควบคุมที่ เคร่งครัด ไม่อนุญาตให้ชาวมุสลิมทั้งหลายเข้าไปในกาสิโน และนอกจากนั้นในกาสิโนแห่งนี้ ยังมีกฎห้ามบริการเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์อีกด้วย

กาสิโนในมาเก๊า

มาเก๊า เป็นเมืองหนึ่งที่มีกาสิโนที่มีชื่อเสียงอยู่หลายแห่ง โดยที่ลิสบัว (Lisboa) ถือเป็นกาสิโนที่มีการบริการที่มีลักษณะเด่น กาสิโนแห่งนี้จัดให้นักพนันที่ชอบการพนัน สามารถเดินทางเข้าไปเล่นแบบแพ็คเกจ (package) โดยจะได้เล่นในห้องที่พิเศษ(VIP) ที่มี ราคาสูงมาก นอกจากนี้ยังมีพนักงานบริการผู้หญิงไว้คอยบริการลูกค้า รวมทั้งมีโรงรับจำนำ ที่ตั้งอยู่หน้าโรงแรมสินทร (Sintra) ไว้รองรับลูกค้าที่เล่นการพนันจนไม่มีเงินและต้องการ จำนำทรัพย์สิน แต่มีการคิดดอกเบี้ยในการรับจำนำในอัตราค่อนข้างสูง กาสิโนที่มีชื่อเสียง รองลงมาได้แก่ Macau Floating Palace เป็นปอนลอยน้ำ สร้างเป็นทรงกังหัน ตั้งอยู่ริมอ่าว

²⁰ เรื่องเดียวกัน, หน้า 27.

²¹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 79.

ด้านในถนนอัลมิดารีเบียโร ลูกค้าประจำของบ่อนมักเป็นกลุ่มคนงานและแม่บ้าน ส่วนกาสิโนที่เปิดใหม่และมีบรรยากาศแบบยุโรป ซึ่งผู้คนไม่พลุกพล่าน ได้แก่ โรงแรมโอเรียลเต็ล และอีกที่หนึ่งคือ Jaijai Palace ซึ่งอยู่ติดกับท่าเรือเฟอร์รี่ (ferry) บ่อนแห่งนี้มีเกมเก่าแก่ที่เรียกว่า ไฮ-อโล มีลักษณะการเล่นคล้ายกับคริกเก็ตหรือเบสบอล

นอกจากบ่อนกาสิโนแล้ว ยังมีสนามแข่งม้าลากและสนามแข่งหมากรุกชานด์เอาไว้นักพนันได้ใช้บริการด้วย บริษัทใหญ่ที่ดำเนินกิจการในมาเก๊าคือ Sociedade De Turismo E Diversoes De Macau (STM) ได้เข้าทำสัญญากับรัฐบาล โดยได้รับอนุญาตให้เปิดบ่อนได้โดยชอบด้วยกฎหมายจนถึง ค.ศ. 2002 รายได้ส่วนใหญ่ของเมืองมาเก๊ามาจากบ่อนกาสิโนและธุรกิจท่องเที่ยว

กาสิโนในประเทศฟิลิปปินส์²²

ในประเทศฟิลิปปินส์มีกาสิโนตั้งอยู่หลายแห่ง กาสิโนแห่งหนึ่งที่มีชื่อเสียงและทำรายได้ให้กับประเทศถึง 3,000 พาดรัน (Patrons) ต่อวัน คือ กาสิโนที่โรงแรมวิลเลจ (Village Hotel) เป็นกาสิโนที่ตั้งอยู่ใจกลางเมืองหลวงของฟิลิปปินส์ (มะนิลา)

กาสิโนในประเทศออสเตรเลีย

กาสิโนแห่งแรกในออสเตรเลียตั้งขึ้นในรัฐแทสมาเนีย (Tasmania) ในปี ค.ศ. 1972 และต่อมาได้มีการเปิดกาสิโนเพิ่มขึ้นอีกหลายแห่ง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยว ต่อมาได้มีการเปิดกาสิโนโดยอาศัยแบบอย่างจากอเมริกาขึ้นในเขตนอกเมือง ได้แก่ เมืองเพิร์ท (Perth) อะเดลไลด์ (Adelaide) และเดอะโกลด์โคสต์ (The Gold Coast) ประมาณกลางปี ค.ศ. 1980

ในปี ค.ศ. 1997 ได้มีการเปิดกาสิโนขึ้นในเมืองใหญ่ๆทั่วประเทศ โดยบางแห่งจัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยว มีลักษณะเป็นธุรกิจแบบผูกขาดโดยบริษัทเอกชน มลรัฐส่วนใหญ่ในออสเตรเลียได้อนุญาตให้มีเครื่องเล่นเกมไฟฟ้าขึ้นในโรงแรม บาร์ และสถานบันเทิง อาทิ ในรัฐนิวเซาท์เวลส์ (New South Wales) ได้มีการอนุญาตให้มีการเล่นสล็อตแมชชีน (Slot Machines) ขึ้นในปี ค.ศ. 1950 โดยไม่หวังผลกำไร หลังจากนั้นไม่นานได้มีการแพร่หลายไปในหลายรัฐ ยกเว้นดินแดนในออสเตรเลียตะวันตก

²² Kathy Stockwin, "A day in the life of a Macau Casino," The Reader Digest, (December, 1980) : 175.

กาสิโนที่จัดตั้งในซานเมืองของออสเตรเลีย มีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยลูกค้าส่วนใหญ่จะเป็นคนในเมืองหลวง แต่กาสิโนบางแห่งก็ประสบความสำเร็จในการดึงดูดลูกค้าชั้นกลางจากเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ด้วย เช่น ชองกง สิงคโปร์ ไต้หวัน ไทยและมาเลเซีย เพียงช่วงระยะเวลาไม่นานมีผู้นิยมเล่นพนันเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งนิยมเล่นบาคาร่า ส่งผลให้มีเงินหมุนเวียนและมีการแลกเปลี่ยนเงินตรากันอย่างมาก

กาสิโนบริเวณชายแดนไทย²³

การที่กาสิโนเป็นสิ่งที่จะต้องห้าม ทำให้นักธุรกิจการพนันหาวิธีเลี่ยงโดยการไปเปิดกาสิโนบริเวณรอยตะเข็บชายแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน²⁴ โดยสร้างเป็นเครือข่ายสาขาคอบคลุมทั้งทางด้านเหนือ ด้านใต้ ด้านตะวันออก และด้านตะวันตกของประเทศไทย ได้แก่

1. โรงแรมอันดามันคลับ ตั้งอยู่บนเกาะสน ซึ่งอยู่ห่างจากปลายแหลมวิคทอเรีย พ้อยท์หรือเกาะสองของประเทศเมียนมาร์ประมาณ 5 กิโลเมตร อยู่ตรงข้ามกับหมู่ที่ 1 ตำบลปากน้ำ อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง โรงแรมนี้ก่อสร้างเป็นอาคารสูง 7 ชั้น ภายในตกแต่งด้วยสถาปัตยกรรมประยุกต์แบบเมียนมาร์ สร้างด้วยเงินลงทุนมากกว่า 700,000,000 บาท มีการอำนวยความสะดวกในการเดินทางให้แก่ผู้ที่จะเดินทางเล่นการพนัน โดยมีรถและเรือ รวมทั้งเจ้าหน้าที่ของโรงแรมคอยติดต่อประสานงานและอำนวยความสะดวกให้แก่ลูกค้า ภายในโรงแรมประกอบด้วยห้องพักทั้งหมด 205 ห้อง มีร้านค้าปลอดภาษี เครื่องเบิกถอนเงินอัตโนมัติ ห้องสำหรับเล่นเกมพนันขนาดใหญ่ ห้องสำหรับเด็ก โรงภาพยนตร์ ภัตตาคาร บังกาโล สถานที่ออกกำลังกาย และมีสิ่งอำนวยความสะดวกอย่างครบครัน

2. โรงแรมโกลเด้น ไทแอนงเกิล แอนด์ พาราไดซ์ รีสอร์ท ได้ดำเนินการก่อสร้างบนพื้นที่มากกว่า 2,500 ไร่ในประเทศเมียนมาร์ โดยตกลงที่จะมอบสิ่งปลูกสร้างและผลกำไรเพื่อเป็นการตอบแทนแก่รัฐบาลเมียนมาร์ในอัตราร้อยละ 70 ต่อ 30 เป็นเวลา 30 ปี ภายในโรงแรมประกอบด้วยห้องพักจำนวน 200 ห้อง สถานบันเทิง และสนามกอล์ฟ นักท่องเที่ยวที่มาพักจะจับกลุ่มเล่นการพนันกันเอง โดยที่ทางโรงแรมจะจัดเตรียมห้องพร้อมทั้ง

²³ กาสิโน, หน้า 80-81.

²⁴ "รายงานพิเศษเดินสายลุยกาสิโนรอบรั้วชายแดนไทย," มติชนรายวัน (17 กุมภาพันธ์ 2543) :

อุปกรณ์ในการเล่นไว้ให้กับลูกค้า การเดินทางสามารถไปได้โดยสะดวก ไม่ว่าจะโดยการ
เดินทางไปเอง หรือ ติดต่อกับบริษัท หรือการเดินทางเป็นคณะทัวร์

3. โรงแรมเกาะกง อินเทอร์เน็ตชั้นแนล แอนด์ รีสอร์ท คลับ ตั้งอยู่ในเขต
บ้านจามเยี่ยม อำเภอมณฑลศรีมา ประเทศกัมพูชา ซึ่งมีเขตแดนติดต่อกับบ้านหาดเล็ก
อำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด ภายในโรงแรมจัดให้มีการเล่นพนันกันหลายชนิด ไม่ว่าจะเป็น
เป็นบาคาร่า รูเล็ตต์ แบล็คแจ๊ค สล็อตแมชชีน นอกจากนี้ยังมีสวนสนุก มีการแสดงโชว์จาก
ต่างประเทศ และมีสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวด้วย

4. กาสีโนที่ปอยเปต ประเทศกัมพูชา อยู่ติดกับชายแดนไทยด้านอำเภอ
อรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว มีกาสีโนจำนวน 3 แห่ง ซึ่งแต่ละแห่งมีการพนันทุกประเภทให้
เลือกเสี่ยงโชค กาสีโนที่นักพนันนิยมมากที่สุดได้แก่ โกลเด้น คราวน์ กาสีโน เป็นบ่อนที่
ไม่มีข้อจำกัดมากนัก มีห้องพิเศษไว้รับรองแขกระดับพิเศษ และมีการส่งเสริมด้านการตลาด
หลายอย่าง อาทิ การบริการอาหารและห้องพักโดยไม่คิดค่าใช้จ่าย การจับสลากให้รางวัล
เป็นเงินสด กาสีโนทั้ง 3 แห่งได้อำนวยความสะดวกให้แก่ลูกค้าในการเดินทางและติดต่อ
ประสานงานกับเจ้าหน้าที่รัฐ โดยในแต่ละวันมีนักพนันชาวไทยเดินทางไปเที่ยวเปตเป็น
จำนวนมาก

นอกจากนี้ยังมีกาสีโนอีกหลายแห่งตั้งอยู่รอบชายแดนไทย ได้แก่ กาสีโนที่อยู่
บริเวณท่าชีเหล็ก ตรงข้ามอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย กาสีโนลอยน้ำ นาคารีสอร์ท
กาสีโนน้ำจืด เลด รีสอร์ท ตั้งอยู่ที่สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว กาสีโนคอนพะเพ็ง
รีสอร์ท ตั้งอยู่บริเวณน้ำตกคอนพะเพ็ง กาสีโนเบซิน ไอร์แลนด์ รีสอร์ท ซิม ปาร์ค ในพื้นที่
ของเมืองมะริด ประเทศเมียนมาร์ หรือวังสันติสุข ซึ่งเป็นทั้งโรงแรมและกาสีโน ตั้งอยู่เชิง
สะพานมิตรภาพไทย-ลาว เป็นต้น

2.3.2 บ่อนการพนันในประเทศ

นับแต่รัฐบาลได้ประกาศยกเลิกบ่อนการพนันดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น เป็นผล
ให้ในปัจจุบันไม่มีการเปิดบ่อนการพนันโดยชอบด้วยกฎหมาย ดังนั้น บ่อนการพนันที่ปรากฏ
อยู่ทั่วไปนั้น จึงเป็นบ่อนการพนันที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือบ่อนเถื่อนนั่นเอง

จากผลงานวิจัยเกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์การเมืองว่าด้วยบ่อนการพนัน²⁵ ของคณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปี 2539 ปรากฏว่าเฉพาะบ่อนการพนันในเขตกรุงเทพมหานคร มีจำนวนถึง 187.5 - 300 บ่อน เป็นบ่อนขนาดเล็กที่มีเงินหมุนเวียนน้อยกว่า 1 ล้านบาทต่อวัน อยู่ 61-100 บ่อน เป็นบ่อนขนาดกลางที่มีเงินหมุนเวียนระหว่าง 1 ถึง 10 ล้านบาทต่อวัน อยู่ 122-200 บ่อน ในจำนวนนี้เป็นบ่อนขนาดใหญ่ 5 แห่งที่มีเงินหมุนเวียนมากกว่า 10 ล้านบาทต่อวัน ในระหว่างวันอาทิตย์ถึงพฤหัสบดี ส่วนในวันศุกร์และวันเสาร์ มีเงินหมุนเวียนราว 400 ถึง 500 ล้านบาทต่อวัน จำนวนเงินที่หมุนเวียนในบ่อนที่กรุงเทพมหานคร อยู่ระหว่าง 136,429 ถึง 673,900 ล้านบาทต่อปี จำนวนเงินหมุนเวียนในบ่อนตามจังหวัดต่างๆทั่วประเทศ (ยกเว้นกรุงเทพมหานคร) อยู่ระหว่าง 88,200 ถึง 142,000 ล้านบาทต่อปี

ลักษณะของตัวบ่อนการพนัน มักจะถูกสร้างขึ้นอย่างลับซับซ้อนและแข็งแกร่ง มีประตูเหล็กหนากันเส้นทางที่จะไปสู่บ่อน บางแห่งจะมีบ้านเรือนของประชาชนปลูกสร้างอยู่รายล้อมบ่อน เป็นเสมือนป้อมปราการของบ่อนอีกชั้นหนึ่ง จากลักษณะดังกล่าวจึงส่งผลให้ยากต่อการจับกุมของเจ้าหน้าที่ ผู้กระทำความผิดการพนันมักจะหลบหนีการจับกุมได้ทันทั่วทั้งและไม่ทิ้งพยานหลักฐานอันสำคัญไว้

ธุรกิจบ่อนการพนันนี้เป็นธุรกิจที่ต้องใช้เงินลงทุนสูง เนื่องจากต้องใช้เงินจำนวนมากเพื่อเลี้ยงดูคนเป็นจำนวนมาก รวมถึงเงินที่ต้องจ่ายให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจที่เกี่ยวข้อง ค่าคุ้มครองจากบุคคลที่มีอิทธิพลในท้องถิ่น หรือที่เรียกกันว่า "ส่วย" และเงินประเภทช่วยเหลือให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้วย โดยเริ่มแรกก่อนที่จะมีการเปิดบ่อนการพนัน เจ้าของบ่อนจะทำการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ตำรวจที่รับผิดชอบท้องที่ ระดับผู้บังคับบัญชาการทุกระดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเปิดบ่อนขนาดใหญ่เพื่อเล่นบักคารา กำถั่ว ที่มีคนตั้งแต่ 50-100 คน จะต้องผ่านขั้นตอนที่ยุ่งยากพอสมควร ซึ่งจำนวนเงินที่เจ้าของบ่อนต้องส่งให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจนั้นขึ้นอยู่กับจำนวนลูกค้าและรายได้ของบ่อน นอกจากนี้บ่อนไหนที่มีลูกค้ามากก็จะมีจ้างนักเลงเพื่อมาคุมบ่อน

²⁵ ผาสุก พงษ์ไพจิตร, สังคิต พิริยะรังสรรค์ และนวลน้อย ตริรัตน์, ห่วย ชอง บ่อน ยาบ้า เศรษฐกิจนอกกฎหมายกับนโยบายสาธารณะในประเทศไทย (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ ตรัสวิน, 2543), หน้า 135-136.

ในด้านรายจ่ายอื่นๆ นั้น เจ้าของบ่อนจะต้องจัดซื้ออุปกรณ์ในการเล่นการพนัน อุปกรณ์โตกแต่งสถานที่ และค่าจ้างบริการและแม่ครัวภายในบ่อน เด็กดูต้นทาง เด็กเฝ้าประตู บ่อน ซึ่งนิยมเรียกกันว่า "เด็กบ่อน" โดยรวมแล้วจะมีประมาณ 30 คน และค่าจ้างนั้นเจ้าของบ่อนจะจ่ายให้เป็นวัน 1 ประมาณวันละ 200 - 300 บาท นอกจากนี้ยังได้ค่าทิปจากนักพนันอีกส่วนหนึ่งด้วย

วิธีการเข้าไปในบ่อน จะมีผู้คุมบ่อนคอยตรวจสอบบุคคลที่จะเข้าไปเล่นการพนันในบ่อน โดยจะอนุญาตให้เข้าได้เฉพาะบุคคลที่เป็นลูกค้าเก่าของบ่อนเท่านั้น หากมีลูกค้ารายใหม่เข้ามาจะมีการตรวจสอบประวัติก่อนที่จะอนุญาตให้เข้าบ่อน หากมีข้อสงสัยก็จะไม่อนุญาตให้เข้าไป บ่อนบางแห่งได้กำหนดให้ผู้เล่นการพนันต้องออกค่าใช้จ่ายบางส่วนเพื่อนำไปเป็นค่าส่วยให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจด้วย²⁶

นอกจากนี้ยังปรากฏว่า ในทางปฏิบัติเจ้าของบ่อนส่วนใหญ่มักจะไม่ลงมือจัดการบ่อนด้วยตัวเอง แต่จะให้บุคคลอื่นมาเช่าสถานที่ทำบ่อนเสียมากกว่า ดังนั้น รายได้ของผู้ที่เป็นเจ้าของบ่อนหรือเจ้าของสถานที่จึงมาจากค่าเช่าสถานที่ หากเป็นบ่อนไพ่ป็อก 8 - 9 หรือป็อกเต็งที่ได้เสียกันอย่างรวดเร็ว ค่าเช่าจะตกประมาณ 50,000 บาทต่อผลัด ซึ่งภายใน 1 วันจะแบ่งเป็น 2 ผลัด คือผลัดกลางวันและผลัดกลางคืน เท่ากับว่าเจ้าของบ่อนจะได้ค่าเช่าประมาณวันละ 100,000 บาท ส่วนบ่อนบัตคารา เจ้าของบ่อนจะคิดค่าเช่าผลัดละ 250,000 - 350,000 บาทต่อผลัด โดยภายใน 1 วันจะแบ่งออกเป็น 3 ผลัด ผลัดละ 8 ชั่วโมง

สำหรับรายได้หลักของเจ้าของบ่อนจะมาจากการขายอาหาร เครื่องดื่ม และบุหรี่ยภายในบ่อนการพนัน โดยเจ้าของบ่อนจะจัดหาบุคลากรมาคอยให้บริการและอำนวยความสะดวก ราคาอาหารและเครื่องดื่มที่ตั้งไว้วันนั้น ข้าวราดแกงราคาประมาณจานละ 50 บาท น้ำดื่มแก้วละ 30 บาท แต่นักพนันจะจ่ายในราคาที่สูงกว่า เนื่องจากนักพนันส่วนใหญ่เป็นคนใจกว้าง ไม่ว่าจะเป็นข้าวราดแกง 1 จานหรือน้ำ 1 แก้ว นักพนันก็จะจ่ายให้ไม่ต่ำกว่า 100 บาท และเป็นที่รู้กันในสังคมบ่อนว่าเงินส่วนเกินนั้นเป็นค่าทิปหรือค่าสินน้ำใจ

นอกจากนี้ รายได้ของเจ้าของบ่อนยังมาจากบุคคลที่เข้ามาทำหน้าที่เป็นเจ้ามือ โดยธรรมเนียมปฏิบัติของบ่อนการพนัน เจ้าของบ่อนจะต้องจัดขนมหวาน 1 จาน หรือผลไม้

²⁶ บุญชัย ใจเย็น, "วิธีการเตรียมตัวเข้าบ่อนการพนัน," ใน ธุรกิจเถื่อน 10,000 ล้าน (กรุงเทพมหานคร: ชรรมสาร, 2531), หน้า 105-106.

1 งาน หรือที่นักพนันมักเรียกกันว่า “ไหว้เจ้า” หรือ “ค่าเฮงๆ” ไปให้กับเจ้ามือที่เข้ามาเสี่ยงโชค และราคาขนมหวานหรือผลไม้ 1 งานนั้นจะตั้งไว้งานละ 500 บาท ซึ่งภายใน 1 วันสร้างรายได้ให้กับเจ้าของปอนหลายหมื่นบาท ไม่เพียงเท่านั้นเจ้าของปอนยังมีวิธีการหาเงินกับผู้ที่ปอนเป็นเจ้าของอีก กล่าวคือ เมื่อเจ้ามือกำลังดวงดี ได้เงินจากลูกค้มาเป็นกอบเป็นกำ เจ้าของปอนจะให้พนักงานบริการนำน้ำไปให้บริการกับนักพนันทุกคนทันที ส่วนเงินค่าน้ำจะเก็บจากเจ้ามือโดยตรง

สำหรับผู้ที่มาเช่าทำปอน จะมีรายได้มาจากเงินที่เรียกว่า “ค่าต่ง” เป็นรอบๆ จากบุคคลที่เป็นเจ้ามือซึ่งในแต่ละรอบจะเก็บไม่เท่ากัน ส่วนใหญ่ราคาต่งจะอยู่ที่ “หมื่นละห้าร้อย” หมายถึง หากลงเค้า 10,000 บาท จะต้องจ่ายค่าต่ง 500 บาท ถ้าลงเค้า 20,000 บาท ต้องจ่ายค่าต่ง 1,000 บาท และเมื่อเจ้ามือกินเงินจากลูกค้หรือนักพนันท่วมเค้า จะต้องจ่ายให้กับผู้ที่มาเช่าทำปอนอีกร้อยละ 10 ของเงินที่ลงเค้า เช่น ลงเค้า 10,000 บาท เมื่อกินท่วมเค้าคือ 10,000 บาท ต้องจ่ายอีก 1,000 บาท ซึ่งในแต่ละวันจะมีการลงเค้ากันไม่ต่ำกว่า 100 รอบ²⁷

นอกจากที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ในบ่อนการพนันยังมีธุรกิจอีกประเภทหนึ่ง คือ การรับจ้่านาทรัพย์สิน โดยธุรกิจประเภทนี้เกิดขึ้นมาเพื่อรองรับและไว้ให้บริการแก่นักพนันที่เสียพนันจนหมดแล้วและต้องการที่จะเล่นต่อ สามารถทำได้โดยการนำทรัพย์สินที่มีค่าที่น่าติดตัวมาจ้่านาไว้กับผู้รับจ้่านา หากลูกค้คนไหนมีความน่าเชื่อถือ (credit) เจ้าของปอนอาจจะให้ยืมเงินไปก่อนได้ โดยธุรกิจการรับจ้่านาทรัพย์สินนี้เจ้าของปอนจะไม่ทำเอง แต่จะจ้างบุคคลภายนอกเข้าดำเนินการแทน โดยเจ้าของปอนจะจ่ายค่าจ้างให้เป็นรายวัน ประมาณวันละ 1,000 – 2,000 บาท สาเหตุที่เจ้าของปอนไม่ทำเองเนื่องจากไม่ต้องการเสียลูกค้หรือนักพนัน ในกรณีที่ไม่สามารถตกลงเรื่องราคาของทรัพย์สินที่จ้่านากันได้ หรือตรวจราคาให้ทรัพย์สินมีราคาต่ำกว่าความเป็นจริง นอกจากนี้ยังมีความเสี่ยงสูงในเรื่องการดูแลทรัพย์สินว่าเป็นของแท้หรือของปลอม ดังนั้น คนที่จะเข้ามาเป็นผู้รับจ้่านาของ จะต้องเป็นนักเลงหรือมีบารมีมากพอ

²⁷ เขียวชาญ ชุมอบาย, “ตะลุยก่อนการพนัน ล้วงลึกธุรกิจมืด ชุมทรัพย์สินนอกการควบคุม,” มติชน (12 มิถุนายน 2540) : 9.

การคิดดอกเบี้ยรับจ่านำทรัพย์สินภายในบ่อนการพนัน จะคิดร้อยละ 3 ต่อเดือน และมีกฎเกณฑ์ว่า หากนักพนันไต่ถอนทรัพย์สินคืนภายใน 7 วัน จะคิดดอกเบี้ยเป็น 15 วัน หากไต่ถอนภายในวันเดียวคิดดอกเบี้ย 7 วัน

บ่อนการพนันยังก่อให้เกิดธุรกิจการรับติดตามหนี้สินติดตามมา โดยกลุ่มคนผู้มีอิทธิพลทั้งจากกลุ่มเจ้าหน้าที่และผู้มีอิทธิพล เนื่องจากบ่อนการพนันจะมีเงินทุนหมุนเวียนมาก นักพนันที่เล่นเสียก็ต้องยืมหรือกู้เงินจากบ่อน แต่ภายหลังไม่ยอมชดใช้หรือชำระหนี้ล่าช้า ผู้ให้กู้จึงต้องจ้างให้มีการติดตามทวงหนี้ บางครั้งก็ก่อให้เกิดความรุนแรง และธุรกิจที่เกิดขึ้นภายในบ่อนหรือเกิดขึ้นเพราะบ่อนการพนัน ล้วนแล้วแต่อยู่ภายใต้การควบคุมขององค์กรอาชญากรรมทั้งสิ้น

นอกจากนี้ยังมีบ่อนการพนันอีกประเภทหนึ่ง มีลักษณะเป็นบ่อนการพนันเคลื่อนที่ โดยมีรูปแบบแฝงมาในรูปของกองคาราวานสินค้า²⁸ เป็นการรวมตัวของพ่อค้าแม่ค้า ตระเวนหาสถานที่ค้าขาย โดยมีนายหน้าเป็นผู้จัดหาสถานที่และติดต่อประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อขอเปิดให้มีการเล่นพนันกัน โดยจ่ายค่าตอบแทนให้แก่เจ้าหน้าที่เป็นรายวันหรือโดยการเหมาจ่าย 5 วันถึง 7 วันจนกว่าจะเสร็จงาน ในกองคาราวานสินค้าจะมีการเล่นพนันกัน เกมการพนันที่นักพนันส่วนใหญ่นิยมเล่น ได้แก่ “ไม้หมอนแทงเบอร์” และ “หนูนาคาโชค” แต่ครั้งที่มีการคาราวานสินค้าไปตั้งไม่ว่าที่ใดก็ตาม จะมีนักพนันขาประจำที่มีจำนวนเป็นร้อยคนตามไปเล่น ซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจบางท้องที่ยอมให้มีการเปิดให้เล่นพนันได้ ในขณะที่บางท้องที่ไม่ยอมให้มีการพนันเข้ามาแอบแฝง ให้ทำการขายสินค้าได้เท่านั้น

2.4 ประเภทของการพนัน

ในต่างประเทศส่วนใหญ่ ได้มีการจัดแบ่งประเภทของการพนัน²⁹ ไว้อย่างชัดเจน เช่น ในประเทศอังกฤษ ได้แบ่งการพนันออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

²⁸ พจน์ สุขเมือง, “เกาะข่าวอาชญากรรม,” เคลวินิสต์ (14 กุมภาพันธ์ 2543) : 2.

²⁹ Report of the Gaming Board for Great Britain, 1996-1997 (London : the Stationary Office, 1997), p.7.

1. การพนันประเภทหนัก (hard gambling)
2. การพนันประเภทอ่อน (soft gambling)

hard gambling เป็นการพนันที่ผู้เล่นมีอัตราความเสี่ยงในการสูญเสียเงินทองหรือทรัพย์สินจำนวนมากในระยะเวลาที่ต่อเนื่อง เช่น กาสีโน สล็อตแมชชีน เป็นต้น ส่วนการพนันประเภท soft gambling เป็นการพนันที่มีอัตราความเสี่ยงเงินหรือทรัพย์สินจำนวนน้อย เช่น ลีตเตอรี³⁰ บิงโก เครื่องเล่นที่มีการแถมรางวัล เป็นต้น ดังนั้นจะเห็นได้ว่านักพนันในการพนันประเภท soft gambling มีโอกาสเสี่ยงในการสูญเสียเงินทองหรือทรัพย์สินน้อยกว่าการพนันประเภท hard gambling จากการที่ได้มีการแบ่งการพนันออกเป็น 2 ประเภทดังกล่าวนี้ เนื่องจากรัฐมีนโยบายในการควบคุมที่แตกต่างกัน โดยรัฐต้องการเข้าควบคุมการพนันประเภท hard gambling มากกว่าที่จะควบคุมประเภท soft gambling เนื่องจากทั้งสองประเภทนี้ มีความเสี่ยงในการสูญเสียทางเศรษฐกิจของผู้เล่นที่แตกต่างกันนั่นเอง

นอกจากนี้ระบบกฎหมายในต่างประเทศส่วนใหญ่ มีการแบ่งประเภทของกฎหมายควบคุมการพนันออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ เกมการพนัน (Gaming) การขันต่อ (Betting) และลีตเตอรี (Lotteries)

Gaming เป็นการพนันประเภทที่ผู้เล่นมีส่วนร่วมเล่นในเกมการพนันด้วยตนเอง มีโอกาสใช้ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจในขณะที่เข้าร่วมในการเล่นนั้น ซึ่งมีเกมการเล่นอยู่หลายประเภทด้วยกัน โดยที่กาสีโนถูกจัดว่าอยู่ในประเภท Gaming ด้วย

Betting เป็นการพนันประเภทที่ผู้เล่น ไม่ได้มีส่วนร่วมในเหตุการณ์ซึ่งนำไปสู่การขันต่อ เช่น การพนันผลการแข่งขันของกีฬา ซึ่งผู้เล่นมิได้เป็นผู้เข้าร่วมใช้ความ

³⁰ ผศ.ดร.นวลน้อย ตริรัตน์ อาจารย์ประจำคณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้ให้ความเห็นไว้ว่า ควรจัดให้ลีตเตอรีอยู่ในการพนันประเภทอ่อน เนื่องจากเมื่อพิจารณาจากผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคมแล้วพบว่า ลีตเตอรีไม่ได้มีผลกระทบที่รุนแรงอย่างเห็นได้ชัด ดังเช่นการพนันประเภทอื่นๆ เช่น กาสีโน หรือตู้เกม ผู้เล่นพนันลีตเตอรีมักจะเล่นในวงเงินที่น้อยกว่า การพนันลีตเตอรีมีระยะเวลาที่แน่นอน มีใช้การพนันที่สามารถเล่นได้อย่างต่อเนื่องตลอดเวลา อย่างไรก็ตามมีผู้เสนอความเห็นไว้ว่า เนื่องจากการพนันประเภทลีตเตอรี ก่อให้เกิดความคาดหวังในผลตอบแทนในระดับสูงกว่าการพนันประเภทอื่นหรือกล่าวโดยตรงก็คือ ก่อให้เกิดความเพ้อฝันสูง และเป็นการพนันที่อาศัยโชคในระดับสูงกว่าการพนันชนิดอื่นๆ จึงน่าจะจัดอยู่ในประเภทการพนันหนัก

สามารถของตนเองในการแข่งขันนั้น เพียงแต่แข่งขันโดยใช้ผลของการแข่งขันนั้นๆ เท่านั้น เช่น ขันต่อผลของมวย ฟุตบอล หรือการชนไก่ เป็นต้น

Lotteries ถือเป็นกาพนันชนิดหนึ่ง ซึ่งรัฐเป็นผู้จัดให้มีขึ้นโดยหน่วยงานของรัฐ หรือโดยเอกชนที่ได้รับอนุญาตจากรัฐ

2.5 การพนันที่นิยมเล่นกันในบ่อนการพนัน

เกมการพนันที่นิยมเล่นกันในบ่อนการพนันทุกแห่ง ได้แก่ รูเล็ตต์(Roulette) แบล็คแจ็ค (Blackjack) และสล็อตแมชชีน (Slot Machine) โดยมีวิธีการเล่น³¹โดยสังเขป ดังนี้

รูเล็ตต์ คือ เกมที่เล่นโดยจะมีการหมุนวงล้อรูเล็ตต์ซึ่งจะมี 38 หมายเลข จาก 1 - 36 และ 0 - 00 ให้เลือกแทง คนหมุนวงล้อจะปั่นวงล้อให้หมุนไปทางหนึ่ง และทยอยลูกบอลกลมๆ สีขาวไปอีกทางหนึ่ง นักพนันจะต้องเลือกแทงก่อนที่คนหมุนหรือ dealer จะบอกว่าแทงไม่ได้แล้ว หรือ no more bets เมื่อลูกบอลหยุด dealer ก็ประกาศหมายเลขที่ออก จากนั้นก็จะเก็บชิปจากผู้เสียพนันและจ่ายชิปให้แก่ผู้ที่แทงถูก ในการแทงนั้นอาจจะแทงแบบแทงต่ำ คือ 1-18 หรือ แทงสูง คือ 19-36 หรือเลือกแทงเลขคู่หรือคี่ก็ได้ แต่อัตราการจ่ายก็จะน้อยลงคือ 1 ต่อ 1 ขณะที่แทงตรงๆ หากถูกเจ้ามือจะจ่าย 35 เท่า

แบล็คแจ็ค คือ ไพ่ยี่สิบเอ็ดที่คนไทยคุ้นเคยเป็นอย่างดี คนแจกไพ่จะเริ่มแจกไพ่ให้ผู้เล่นคนละ 2 ใบ จากนั้นก็จะแจกให้ตัวเอง 2 ใบ ใบหนึ่งคงว่า ใบหนึ่งหงาย ผู้เล่นจะต้องจั่วไพ่ให้ได้ 21 หรือใกล้เคียงที่สุด หรือจะเลือกไม่จั่ว (stand) ถ้าจั่วแล้วเกิน 21 ถือว่าแพ้ไปตานั้น ขณะที่คนแจกไพ่ต้องจั่วจนกว่าจะได้ 16 เป็นอย่างน้อย แล้วต้องหยุดจับกินไพ่ตายหรือมั่นใจว่าแต้มต่ำกว่าเจ้ามือ ในตอนท้ายถ้าไพ่ของผู้เล่นเท่ากับของคนแจกก็ถือว่าเสมอกัน ถ้าจั่วแข่งกันแล้วฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเกิน 21 ก็ตกเป็นผู้แพ้ไป ถ้าคนแจกไพ่ผู้เล่นได้ 21 ทันที คนแจกไพ่ผู้เล่นคนนั้นได้ Blackjack และต้องจ่ายรางวัลให้ทันที

สล็อตแมชชีน หรือที่นักพนันเรียกกันว่า "ไอ้โจรแขนเดียว" คือ เครื่องเล่นคล้ายๆ ตู้เกมที่ต้องหยอดเหรียญจากราคาถูกๆ ไปถึง 1 เหรียญสหรัฐ ไปจนถึง 500 เหรียญ

³¹ กาสีโน, หน้า 81-82.

สหรัฐ เมื่อหยอดเงินแล้วก็โยกเครื่องนี้ เพื่อให้แจ็คพ็อตให้แตก ถ้าโชคดีก็จะมีการจ่ายรางวัลกันเป็นจำนวนมาก หากเป็นแจ็คพ็อตแบบก้าวหน้านั้นจะมีการจ่ายกันเป็นล้านเหรียญสหรัฐเลยทีเดียว สล็อตมีลักษณะที่แตกต่างกันไปหลายร้อยประเภท มักเป็นที่นิยมของนักเล่นพนันมือใหม่ หรือนักเล่นพนันระดับกลางๆ โดยปกติกาสีโนจะมีสล็อตนับพันเครื่อง เช่น ที่ทัชมาฮาลในแอตแลนติก ซิตี้ นั้น มีถึง 3,500 เครื่อง ปัจจุบันเป็นตัวทำเงินรายได้หลักให้แก่กาสิโนมากกว่าเกมอื่นๆ ความตื่นเต้นของตู้เกมนี้อยู่ที่หน้าตาหน้าสนใจของเครื่อง แสง สี ไฟกระพริบระยับตา ดนตรีประกอบระทึกใจ และเสียงกระดิ่งดังสนั่นเมื่อแจ็คพ็อตแตก เพราะนั่นอาจหมายถึงผู้เล่นอาจจะได้รับรางวัลเงินล้านหรือได้รถยนต์

นอกจากนี้ยังมีการพนันชนิดอื่นๆ ที่นิยมเล่นกันในบ่อนอีก เช่น ถั่ว ไป ไฮโล บิงโก ไพ่ เป็นต้น ซึ่งจะกล่าวถึงวิธีการเล่นโดยสังเขปในบทต่อไป

2.6 ลักษณะของนักพนัน

2.6.1 ลักษณะโดยทั่วไปของผู้ที่เล่นการพนัน

ปกติคนจะชอบเล่นการพนัน³² ระหว่างเพื่อนฝูง ญาติ หรือในสังคมเป็นครั้งคราว โดยมีความประสงค์ ดังนี้

1. ต้องการผ่อนคลายในเวลาว่าง และแสวงหาวิธีการเพื่อให้รู้จักกันมากขึ้น
2. ต้องการอยากได้เงิน ซึ่งถือเป็นความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ที่อยากได้กำไร อันเป็นการสร้างความพอใจให้กับตนเอง
3. ต้องการความสนุกสนาน เพื่อให้จิตใจได้ทำงานเต็มที่ด้วยวิธีต่างๆ กัน ตามชนิดของการพนัน เสี่ยง ท้าทาย หรือแล้วแต่โชค
4. การพนันเป็นการท้าทาย การเล่นได้ก็เท่ากับตนเองมีอำนาจเหนือคนอื่น ๆ ถ้าเล่นเสียก็เท่ากับเป็นการยอมรับความจริง มีได้ก็มีเสีย
5. ทางจิตวิทยา เชื่อว่าการพนันเป็นเรื่องที่คนเราทุกคนชอบ เป็นการท้าทายที่ทุกคนจะเริ่มจากต้องการได้อย่างเดียว เมื่อมีการเสียไปก็จะถือว่าเป็นความจริง เมื่อได้รู้สึกภูมิใจ ดีใจ

³² "การพนัน," พุทธโฆษ ฉบับที่ 92 (ตุลาคม-พฤศจิกายน, 2528) : 68.

ซิกมันด์ ฟรอยด์ นักจิตวิทยาได้ให้คำอธิบายไว้ว่า ไม่ว่าจะเล่นได้หรือเล่นเสีย ผู้เล่นจะพอใจทั้งนั้น ฟรอยด์เปรียบเทียบการเล่นได้เหมือนกับความรู้สึกสุดยอดทางกามารมณ์ และเปรียบเทียบการเล่นเหมือนกับการหลั่งน้ำกามในการปฏิบัติ ทั้งเล่นได้และเล่นเสียจึงเป็นที่พอใจของผู้เล่นทั้งสองประการ ดังนั้นคนที่ติดการเล่นการพนันจึงยากที่จะเลิกเล่นได้

โคลแมน (Jame C. Colman) ระบุสาเหตุของนักพนัน (ประเภทติดพนันหรือผีสิง) ไว้สั้นๆ ว่า

1. เป็นคนที่มีความรู้สึกผิดบาป ต้องการถูกทำโทษ การพนันเป็นสิ่งหนึ่งที่ช่วยให้คลายความรู้สึกผิดบาปและมีความสุข จึงต้องเล่นเพื่อความสุข หยุดไม่ได้ หยุดแล้วไม่มีความสุข
2. อาจเรียกว่ามีอาการรพ้อย่างหนึ่งของผู้ที่เล่นการพนันครั้งแรกๆ มักจะโชคดี ที่เรียกว่าประทับใจและเล่นมาเรื่อยๆ ตามกระบวนเสริมแรงการพนัน และหวังจะชนะด้วยวิธีเดียวกันกับที่เคยมาโดยเฉพาะอย่างเดียวกับครั้งแรก โคลแมนเรียกนักพนันประเภทนี้ว่า นักพนันอันธพาล (Psychopathic) คือ มีบุคลิกภาพไม่สมวัย(คล้ายเด็ก) ชอบต่อต้านกฎระเบียบต่างๆ ผิดวินัย ไม่จริงจัง แสวงหาสิ่งใหม่ๆ เพื่อความตื่นเต้นเพื่อฝัน ฟันนิสย้ายไปทางเกรและคิดว่าตัวเองเก่งเกินจริง
3. เล่นการพนันตามๆกัน โดยเฉพาะในหมู่เครือญาติและเพื่อนฝูงซึ่งมักเล่นกันเป็นประจำ เช่น เมื่อพ่อแม่เล่น ลูกๆ มักชอบตามไปด้วย เป็นการหล่อหลอมไปในตัว (Socialization) โดยเด็กๆ ได้เรียนรู้และเห็นตัวอย่างการพนันมาตั้งแต่เด็ก จากวงไพ่ในงานศพหรือถูกใช้ไปซื้อหวยใต้ดิน เป็นต้น
4. ต้องการแสดงออกเพื่อตื่นเต้นไปในเชิงหลอกตนเอง หรือเข้าข้างตนเองอย่างมาก เช่น มักจะพูดว่า "คืนนี้แหละคืนของฉัน" คือ หลายคืนที่ผ่านมาเล่นพนันแพ้มาทุกคืน หรือมักอ้างไปโดยปราศจากเหตุผล ซึ่งโคลแมนเรียกว่า มอนติ คาร์โล ฟอลลาซี (Monte Carlo Fallacy) เช่น มักจะพูดว่า "เมื่อผมเล่นชนะ ผมสามารถเล่นต่อไปได้ เพราะผมเล่นด้วยเงินของคนอื่น แต่เมื่อผมแพ้ผมต้องมีโอกาส(ชนะ) เมื่อผมมีโอกาสนี้ ผมก็จะไม่เสียเงินอะไรเลย"

จากงานวิจัยสุขภาพจิตเชิงวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง "ความสุขจากการเล่นการพนัน"³³ พบว่า การพนันมีสิ่งดึงดูดใจผู้เล่นอยู่ที่ตัวของมันเอง กล่าวคือ มันให้ความตื่นเต้น (excitement) กับผู้เล่นในทุกกระบวนของการเล่นในแต่ละช่วงสม่ำเสมอ

³³ กิติกร มีทรัพย์, ความสุขจากการเล่นการพนัน.

ต่อเนื่อง การพนันท้าทายความสามารถของผู้เล่นตลอดเวลา ในรูปของการเสริมแรง (Reinforcement) คือ ได้และเสียพนัน ขึ้นๆ ลงๆ กระตุ้นผู้เล่นว่าตาต่อไปหรือครั้งต่อไปจะเกิดอะไร เช่น เล่นไพ่ ผู้เล่นได้รับความตื่นเต้นตั้งแต่ได้รับแจกไพ่ ขวนให้อยากรู้อาจจะได้ไพ่อะไรและขวนให้อยากรู้อาจจะสู้คู่แข่งหรือเจ้ามือได้หรือไม่ ถ้าผู้ได้ก็จะมีรู้สึกภูมิใจในฐานะผู้ชนะ (the winner) ซึ่งหมายความว่าได้เงินและได้ชื่อว่าผู้ชนะในเวลาเดียวกัน

บลอช (H.A. Bloch) นักสังคมวิทยากล่าวไว้ว่า นักพนันมิได้หวังจะได้เงินหรือกำไรจากการพนันอย่างเดียว แต่ต้องการอย่างอื่นจากการพนันด้วย เช่น ได้ความรู้สึกเสี่ยงโชคเป็นต้น

นักจิตวิทยาชี้ว่า หากนักพนันเล่นแพ้ เป็นผู้แพ้ (the loser) นักพนันก็จะบอกตนเองในใจว่า "คราวหน้าต้องเป็นของฉันบ้าง" หรือ "วันนี้ฉันแพ้ พรุ่งนี้ต้องเป็นของฉันแน่นอน"

นักพนันจะมีอารมณ์หมกมุ่นอยู่กับการเสี่ยงตลอดเวลา และคิดเข้าข้างตัวเอง (rationalization) เสมอว่าจะต้องเป็นผู้ชนะ หรือชัยชนะอยู่แค่เอื้อมเท่านั้น ด้วยเหตุดังนี้ จึงพบว่านักพนันบางคนยอมแพ้และแพ้ซ้ำซากครั้งแล้วครั้งเล่า ยอมสูญเสียทุกสิ่งทุกอย่างชื่อเสียงเกียรติยศของตนเองและครอบครัว

สิ่งดึงดูดใจด้านอื่นๆ ของการพนันที่สามารถดึงดูดผู้เล่นหน้าใหม่ ให้กลายเป็นนักพนันตัวจริงไปได้ก็คือ ความประทับใจครั้งแรกที่เริ่มเล่นเป็นผู้มีโชค (เป็นผู้ชนะ) ที่เรียกว่า เดอะ บีกินเนอร์ส ลัค (the Beginner's Luck) โดยเป็นผู้มีโชคตั้งแต่เริ่มต้น ทำให้ผู้เล่นหน้าใหม่ประทับใจกับชัยชนะครั้งนั้นของตนอย่างมาก และจึงใจให้เล่นต่อไปเรื่อยๆ ถึงแม้จะเสียพนันอย่างไรก็ยังหวังว่าจะได้ชนะอย่างครั้งนั้นอีกในไม่ช้า

นักพนันที่โยกสล็อตแมชชีน จะให้ภาพตรงนี้ชัดเจนมาก พวกเขาจะโยกอย่างบ้าคลั่งดูจผีพนันเข้าสิง (impulsive) นักพนันทั้งหลายจึงเลิกเล่นการพนันด้วยความยากลำบาก เพราะส่วนหนึ่งติดใจกับความหวังว่าจะชนะโดยมันใจว่าจะพบกับมันในไม่ช้า

การแบ่งนักพนันเป็นประเภทต่างๆ ก่อนข้างจะทำได้ยากเมื่อเทียบกับผู้ป่วย โดยทั่วไปซึ่งสามารถแบ่งได้ตามชนิดของโรค และสามารถทำให้เห็นภาพการเจ็บป่วยชัดเจนอย่างไรก็มีผู้พยายามแบ่งนักพนันเป็นชนิดต่างๆ เพื่อจะให้เห็นภาพนักพนันชัดเจนขึ้น

อันจะเชื่อมโยงไปสู่แรงจูงใจการพนัน หรือรูปธรรมของความสุขในชีวิตการพนันของพวกเขา เหล่านั้นได้ชัดเจนขึ้น

โจน ฮัลลiday และปีเตอร์ ฟูลเลอร์ (Jon Halliday, Peter Fuller) แบ่งนักพนัน ออกเป็น 6 ประเภท ได้แก่

1. ชนิดคลาสสิก (Classic Gambler) เป็นนักพนันชนิดที่เล่นเพื่อต้องการ ถูกทำโทษในจิตไร้สำนึก เป็นประเภทที่นักจิตวิทยาสกุลจิตวิเคราะห์ระบุว่า เป็นคนประเภท อยากเจ็บ อยากถูกทำโทษ อยากถูกรัก อยากร้องไห้ และปรารถนาจะมีคนเห็นใจปลอมโยน โนม์เอียงไปข้างมี มาโซคิสติก (Masochistic) อยู่ลึกๆ เมื่อเล่นแพ้พนันจิตสำนึกจะเคร่งเครียด เสียหาย แต่จิตไร้สำนึกกลับรู้สึกพอใจ ซึ่งจะชัดเจนในเวลาต่อมาว่ากลับไปเล่นอีก ถึงจะแพ้ ครั้งแล้วครั้งเล่าก็ทนได้ เจ็บไม่รู้จัก ไม่เซ็ดหลาบ ยอมหมดตัวเป็นหนี้สิน ชีวิตครอบครัว แตกสลายและตนเองมักถูกจองจำในที่สุด

2. ชนิดพาสซีฟ เฟมินิน เมล (Passive Feminine male Gambler) นักพนัน ประเภทนี้คล้ายข้อ 1. ต่างแต่ว่าอยากเป็นสตรีอยู่ลึกๆ “แพ้พนันแล้วดีใจ” ดีใจที่ได้พบคนที่ เก่งกว่า เหมือนกับได้คู่ที่เข้มแข็งกว่า ดีกว่า เป็นประเภทตามหาใครสักคนที่ให้ความบันเทิงใจหรือเสาะหาผู้นำ ตนเองเป็นผู้ตาม การเล่นพนันแพ้เท่ากับได้เช็กชวล เพลเซอร์ (Sexual Pleasure) อยู่ลึกๆ แต่พวกนี้ก็ไม่ไฮโซไฮโมเช็กชวล (Homosexual) หรือรักร่วมเพศแต่อย่างใด

3. ชนิดดีเฟนสิฟ ซูโด้ ซูพีเรีย (Defensive Pseudo-superior Gambler) นักพนันประเภทนี้ถือการต่อสู้เป็นสิ่งสำคัญ โดยจะดูหมิ่นคนแพ้อย่างมาก เพราะถือคติว่า ใครเก่งกว่าคือผู้ชนะ จึงมักเล่นพนันกับผู้ชายเท่านั้น เล่นกับผู้หญิงไม่ได้ ถือว่ามีคนละชั้น อ่อนแอกว่าและน่าเบื่อน่าย นักจิตวิเคราะห์บอกว่านักพนันประเภทนี้เหมือนดอนฮวน ชอบ แสดงความเป็นชาย(เจ้าชู้) สำส่อน ช้อนความเป็นผู้หญิงของตน (ดอนฮวนถูกวิเคราะห์ว่า เป็นรักร่วมเพศชนิดแฝง latent homosexual) นั่นก็คือ นักพนันประเภทนี้มีความอ่อนแออยู่ ลึกๆ แต่ทำเป็นเก่ง ใช้การพนันเป็นเครื่องปิดบังอำพราง หรือช้อนความย่อหย่อนอ่อนแอ (Inadequacy) ของตนไว้

4. ชนิดคิดบาปในดวงใจ (the Unconscious Guilt) เป็นนักพนันที่มีความ รู้สึกผิดบาปอยู่ในใจเป็นพื้นฐาน การพนันช่วยปิดบังอำพรางความผิดบาปไว้ ความรู้สึกผิด บาปนั้นเกิดขึ้นนานมาแล้ว โดยเฉพาะในช่วงวัย 4 - 6 ขวบ หรือในระยะฟัลลิก (Phallic phase) เช่น อาจรู้สึกผิดบาปเพราะปม แอดิบัล แฟนตาซี (Oedipal Fantasy) ซึ่งเด็กวัยนี้มีความฝังใจและอ่อนไหวอย่างยิ่ง เพราะกำลังอยู่ในวัยอุดมคติและสร้างจริยธรรมของตน (Ego-ideal and Conscience) การแพ้พนันจึงถูกลงโทษและสบายใจขึ้นเพราะความผิดบาป

จะลดลง ดังนั้น นักพนันที่มีเงินมากจะละลายความวิตกกังวลได้มากกว่านักพนันที่มีเงินน้อย โดยจะรู้สึกถึง ๆ ว่ามีวิตกกังวลหรือโทษหนักอยู่เพราะลดโทษยังไม่หมด

5. ชนิด ดิ อันเอ็กไซต์ (the Unexcited Gambler) นักพนันชนิดนี้มุ่งเล่นการพนันเป็นอาชีพ ต้องการหาเงิน เล่นได้มักรู้จักพอ เล่นได้แล้วภูมิใจ เก่งกว่าคนอื่น รู้สึกว่าตนเองคือผู้ชนะอย่างแท้จริง เล่นแพ้พยายามใหม่อย่างไม่ลดละ และมักพยายามหาโอกาสโกงหรือใช้วิธีการแยบยลอย่างอื่นเพื่อหนีความเป็นผู้แพ้

6. ชนิดฟีเมล (Female Gambler) ข้อนี้หมายถึงนักพนันที่เป็นผู้หญิงโดยเฉพาะการเล่นชนะเท่ากับความเข้มแข็งหรือความเป็นผู้ชาย แต่ในความจริงแล้วผู้หญิงคือเพศที่มีแนวโน้มของมาไซคิส ดิกสูง อ่อนหวานนุ่มนวลกว่า เมื่อแพ้จะพอใจอยู่ลึก ๆ มากกว่านักพนันหญิงเล่นการพนัน จึงเท่ากับกำลังสู้กับความอยุติธรรมที่จุดตันของแม่ในจิตไร้สำนึกของตน

นักจิตวิทยาบางคนอย่าง เบอร์กเลอร์ (Edmund Bergler) ได้ศึกษานักพนันทั้งหลายอย่างใกล้ชิดและได้แบ่งนักพนันเป็น 3 ชนิดคือ

1. พวกที่มีความด้อย เช่น ความบกพร่องทางร่างกาย ในความหมายว่าบุคคลเหล่านั้นใช้การพนันเป็นทางออกหรือเพื่อสมจุดความด้อยของตน ทั้งนี้ รวมทั้งความด้อยทางใจและความด้อยทางสังคมด้วย อาจทั้งที่เป็นจริงและรู้สึกไปเอง

2. พวกโรคประสาท (Neurotic Gambler) ในความหมายว่า นักพนันกลุ่มนี้มีความรู้สึกวิตกกังวล (anxiety) และมีความรู้สึกผิดบาป (guilty) อยู่ตลอดเวลา การพนันช่วยสนองตอบความรู้สึกนั้นๆ ของเขาได้ นัยหนึ่งการพนันเป็นยาระงับปวดหรือภาพลวงตา ทำให้มีความสุขขึ้นบ้างอย่างน้อยก็ชั่วคราว

3. พวกต่อต้านสังคม (Antisocial Gambler) เป็นพวกที่ใช้การพนันประทัดประทันต่อต้านสังคม เมื่อสังคมสอนว่าการพนันชั่วร้ายเป็นอบายมุข “ฉันว่าดี ฉันจะเล่น มีอะไรไหม” หรือ “ใครว่าไม่ดีก็ช่างแต่ฉันว่าดีนี่นา เรื่องนี้ใครเดือดร้อน”

2.6.2 ชีวิตของผู้ที่ติดการพนัน³⁴

ผู้ที่เล่นการพนันจะเริ่มเล่นการพนันทีละเล็กละน้อยและเพิ่มขึ้นเสมอ ชนิดของการพนันก็เปลี่ยนไป จำนวนของเงินที่พนันก็มากขึ้น แม้บางครั้งเล่นได้เงินจำนวนมหาศาล คนพวกนี้ก็ยังคงจะเป็นหนี้ในวงพนันอยู่ก็ เมื่อเล่นได้แทนที่จะเลิกเขาก็กลับจะเล่นมากขึ้น เพื่อ

³⁴ เรื่องเดียวกัน, หน้า 69-72.

หวังจะได้เงินกลับมาก วิธีการที่นักพนันพวกนี้จะได้เงินมาเล่นต่อ จะหาเงินมาจากครอบครัว รายได้จากอาชีพหลักที่ทำอยู่ หยิบยืมจากญาติพี่น้อง กู้ยืมจากที่ต่างๆ เพื่อนักพนันด้วยกัน กู้จากพวกที่ออกเงินกู้ดอกเบี้ยสูง ในที่สุดก็ไม่สามารถจะหยิบยืมหรือกู้ต่อไปได้ เพราะไม่มีทางใช้คืน เมื่อไม่มีทางหาเงินคืนได้ก็ต้องก่ออาชญากรรมเพื่อหาเงินมาเล่นการพนันต่อไป

ผู้ติดการพนันเหล่านี้จะมีจิตใจที่ฝังแน่นอยู่กับการพนันโดยไม่มีข้อยกเว้น ไม่ว่าจะเกิดเหตุการณ์หรืออุปสรรคใดๆ มาขัดขวาง ก็จะไม่หาทางไปเล่นจนได้ ซึ่งความประพฤติเช่นนี้ จะทำให้ชีวิตของผู้เล่นตกต่ำลงไปมาก การพนันก็จะหนักขึ้น และเล่นพนันหลายอย่างมากขึ้น ใช้เวลาในการเล่นมากขึ้นจนไม่มีเวลาเป็นของตนเอง สูญเสียเงินทองมากขึ้น เป็นความเชื่อที่ผิดที่เราเชื่อกันว่านักพนันเหล่านี้ เมื่อเล่นการพนันนานๆ จะเป็นผู้เชี่ยวชาญและรอบรู้ทุกอย่าง โอกาสที่จะเสียมีน้อย แต่ความจริงหาเป็นเช่นนั้นไม่ คนพวกนี้มักจะทำทุกๆ ที่รู้ บางครั้งดูคล้ายๆ ไร้อะไร ทั้งที่แน่ใจว่าไม่มีทางจะได้ก็ยังเล่นต่อไป การกู้ยืมก็จะมากขึ้น หนี้สินจะทับถมจนในที่สุดต้องหาเงินมาด้วยวิธีทุจริต ถ้าเป็นข้าราชการก็หาทางโกงและฉ้อราษฎ์บังหลวง พ่อค้าจะหาทางโกงด้วยวิธีต่างๆ หรือหาทางโกงในวงพนันซึ่งมักจะสิ้นสุดด้วยการถูกทำร้ายร่างกายหรือถูกฆ่า

สิ่งที่น่าสนใจสำหรับนักพนันส่วนมาก พวกนี้จะมีชีวิตอยู่อย่างน่าอัปยศ ต้องหลบซ่อนเจ้าหน้าที่ แต่ในระยะแรกๆ มักจะจบลงด้วยดีมีคนมาช่วย เช่น เพื่อนฝูง หรือครอบครัวช่วยใช้หนี้ให้ หากผู้เล่นเป็นคนมีฐานะดีมาก่อนก็อาจได้รับการลดหย่อนจากธนาคาร แม้กระทั่งผู้ที่ให้เงินกู้ดอกเบี้ยสูงก็ผ่อนผันให้ พวกนี้ในระยะแรกจะได้รับทัณฑ์บนจากนายจ้างหรือศาล เพราะนักพนันเหล่านี้ส่วนมากจะฉลาด พูดยเก่ง มีเหตุผลดี ในระยะต่อมาการลดหย่อนจะน้อยลงหรือเป็นไปไม่ได้ พวกนี้มักจะถูกลงโทษรุนแรงขึ้น เช่น ถูกจำคุก คู่สมรสจะขอหย่าร้าง บางรายก็ต้องหลบหนีไปยังเมืองอื่น และหลายรายจะจบลงด้วยการฆ่าตัวตาย

ทางจิตวิทยา คนที่ติดการพนันแล้ว ก็มีความต้องการที่จะเล่นต่อไปไม่ว่าจะยากลำบากอย่างไร คนพวกนี้แม้จะมีปัญหาอะไรเขาก็จะเล่นต่อไปเรื่อยๆ โดยให้เหตุผลกับตนเองสารพัด บอกว่าจะเลิกเมื่อนั้นเมื่อนี้ เล่นได้เงินกลับมาแล้วจะเลิก และวางเงื่อนไขต่อไปเรื่อยๆ

ความตื่นเต้นของการพนันจะมีอยู่ตลอดเวลา การได้การเสียพนันทำลายผู้เล่นทุกคน การเปลี่ยนแปลงของร่างกายและจิตใจของผู้เล่น และความเข้าใจของเกมต่างๆ ความอบอุ่นในวงพนัน เข้าใจซึ่งกันและกัน พูดภาษาเดียวกัน ทุกคนจะมีความสุขเหมือนกับวันเวลาจะห่างไป หรือเหมือนกับไม่มีเวลา ไม่มีนาฬิกา การได้เคลื่อนไหวเดินไปมาปรึกษาหารือในกลุ่มช่วยกันและกัน แสงสว่างในปอนกาสิโน เสียงหมุนของวงล้อรูเล็ตต์ เสียงลูกเต๋ากระทบกัน เสียงเชียร์ เสียงกระตุ่นเร่งเร็ว เสียงหัวเราะเมื่อสมหวัง และเสียงถอนหายใจเมื่อผิดหวัง ความตื่นเต้นเหล่านี้จะมีอยู่เรื่อยไปในกลุ่มคนหลายๆ หรือแม้จะอยู่คนเดียวก็ตาม

ในปี 1968 Boyd ได้ศึกษาพบว่าคนที่ติดการพนันเหล่านี้จะชอบการพนันเพียงอย่างเดียวมากกว่าอย่างอื่น ๆ และจะตั้งใจแน่วแน่ในการตั้งตัวเป็นผู้เชี่ยวชาญต่อไป คนติดการพนันเหล่านี้จะถูกผลักดันไปด้วยแรงของผีพนัน ใช้เวลาในการเล่นมากขึ้น วางแผนศึกษาถึงแนวทางการได้เปรียบและเสียเปรียบ และพยายามหาทางแก้ตัวต่อเจ้านายหรือผู้บังคับบัญชาเรื่องมาทำงานสาย ผลัดเจ้าหนี้หรือไม่ใช้เงิน พุดปิดกับครอบครัวที่ไม่กลับบ้านตามเวลา นักพนันเหล่านี้ยังมีความสามารถพิเศษที่จะยืมเงินจากที่ต่างๆ หลายแห่ง ยักย้ายถ่ายเทเงินแห่งหนึ่งไปยังอีกแห่งหนึ่ง ทำด้วยความภูมิใจ ในที่สุดก็หมดทางที่จะได้เงินมาจ่ายๆ ต่อมาจะมีคนมาช่วย และกลับเป็นอย่างเดิมอีก วันเวียนเช่นนี้ไปเรื่อยๆ พวกนี้มักจะรวมตัวเป็นกลุ่มพวกเดียวกันหลายๆ คน เป็นเพื่อนกันง่ายๆ ร่วมกันคิดวางแผน ในที่สุดเมื่อเป็นหนี้มา แล้วก็จะรวมหัวกันกระทำความผิดในที่สุด

โดยทั่วไปแล้ว เชื่อกันว่าคนที่ติดการพนันเหล่านี้ เป็นผลมาจากความไม่สบายใจจากสิ่งแวดล้อมเป็นแรงผลักดัน เช่น การตายของบิดามารดา คำขायหรือทำ การงานไม่ได้ผล หรือในทางตรงข้าม คือ คำขायได้ผลดี แต่ความเชื่อเหล่านี้เป็นเพียงสาเหตุที่ใช้อ้าง หาใช่สาเหตุของการติดพนันที่แท้จริงไม่ ไม่ว่าจะความไม่สบายใจหรือแรงผลักดันจะมาจากภายนอกหรือความรู้สึกภายในตนเองก็ตาม คนทั่วไปจะทนได้ แต่ที่จริงเราพบว่าสิ่งที่จะทำให้คนพวกนี้ไม่สบายใจมากที่สุดก็คือ การถูกแยกจากวงพนัน เพราะวงพนันเท่ากับเป็นชีวิตจิตใจของเขา ในระยะสุดท้ายของการเล่นพนันนี้ เล่นได้ไม่เซจะเลิกเล่น แต่เท่ากับเป็นการมั่นใจว่าจะได้เล่นต่อไปเท่านั้น

หลายชาติที่ห้ามเล่นการพนันโดยเด็ดขาด ชาติในตะวันออกกลางที่นับถือศาสนาอิสลามอย่างเข้มงวด เช่น คูเวต ซึ่งร่ำรวยมหาศาล รายได้ของประชาชนสูงสุดในโลก ตามกฎของศาสนาห้ามเล่นการพนัน ห้ามดื่มสุรา และห้ามสถานเริงรมย์ทั้งหมด ประชาชน

ของประเทศนี้มีโอกาสเดินทางไปท่องเที่ยวต่างประเทศได้ตลอดเวลา และเป็นโอกาสที่พวกเขาที่ได้แสดงสัญชาติญาณดีของมนุษย์ออกมา การหาความบันเทิงและการเล่นการพนัน

ได้มีการศึกษาจากหลายสถาบันพบว่า ผู้ชายติดการพนันมากกว่าผู้หญิงถึง 5 เท่า (5:1) แต่ในบางประเทศอัตราส่วนนี้เปลี่ยนไปบ้าง ในระยะหลังมีผู้หญิงติดการพนันมากขึ้น จากสถิติที่สถานการพนันในเก็นติ้งไฮแลนด์ พบว่าบางวันมีผู้หญิงเล่นการพนันในอัตราส่วนที่เท่าๆ กับผู้ชาย โดยทางอาชีพแล้วพบว่ามีการเล่นการพนันในทุกอาชีพ พบว่าแพทย์เล่นการพนันได้มากและเสียมากกว่าคนในอาชีพอื่น อาจเป็นเพราะเป็นผู้มีรายได้สูงกว่า และงานที่ทำมีลักษณะที่หายคล้ายกับการพนันอยู่ตลอดเวลา

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย